Kostprijsonderzoek opvang ontheemden uit Oekraïne



IMPROVEN
connected performance

Oktober 2025

Datum: oktober 2025

Versie: Eindtrapport v1.0

Opdrachtgever: Ministerie van Asiel en Migratie

Inhoud

1. Aanleiding en onderzoeksaanpak 2

1.1 Aanleiding en vraagstelling 2

1.2 Reikwijdte van het onderzoek 2

1.3 Onderzoek aanpak en methoden 3

1.4 Kostencomponenten 5

2. Algemene ontwikkelingen 6

2.1 Gemiddelde kosten per categorie 6

2.2. Verschillen tussen typen gemeenten en provincies 6

2.3 Verdeling opvanglocaties 7

2.4 Overige ontwikkelingen 8

3. Onderdak GOO 9

3.1 Accommodatie en inventaris 9

3.2 Gas, water en elektra 13

3.3 Locatiebegeleiding 14

3.4 Schoonmaak 15

3.5 Beveiliging 16

3.6 Catering 17

3.7 Samenvatting kostencategorie 1. Onderdak GOO 18

4. Overige verstrekkingen GOO 20

4.1 Dagbesteding 20

4.2 Buitengewone kosten 21

4.3 Samenvatting kostencategorie 2. Overige verstrekkingen GOO 21

5. Uitvoeringskosten GOO 22

5.1 Verstrekkingen en burgerzaken 22

5.2 Projectorganisatie 23

5.3 Tolkkosten 24

5.4 Samenvatting uitvoeringskosten 24

6. BTW Compensatiefonds 25

7. Particuliere Opvang Oekraïners 26

7.1 Buitengewone kosten 26

7.2 Verstrekkingen en burgerzaken 26

7.3 Projectorganisatie 26

7.4 Samenvatting kosten POO 27

8. Conclusies en aanbevelingen 28

Bijlage 1: Respons 36

Bijlage 2: Omschrijving kostencomponenten 37

Bijlage 3: Gemiddelde kosten per type gemeente en per provincie 40

Bijlage 4: Aandeel locatietypen per type gemeente en per provincie 42

Bijlage 5: Kosten accommodatie en inventaris per locatietype per type gemeente en per provincie 44

Bijlage 6: Gemiddelde kosten per voorziening per locatietype 46

Bijlage 7: Verdeling van voorzieningen over typen gemeenten en provincies 47

Bijlage 8: Spreiding 48

Bijlage 9: Rekenregels 51

1. Aanleiding en onderzoeksaanpak

1.1 Aanleiding en vraagstelling

Toen Rusland Oekraïne binnenviel op 24 februari 2022, ontstond een grote vluchtelingenstroom. Op 4 maart werd door de Europese Unie besloten om de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) uit te voeren. Op 1 april 2022 werd het staatsnoodrecht toegepast in Nederland en werden gemeenten verantwoordelijk voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Het staatsnoodrecht kon slechts tijdelijk worden toegepast en werd vervangen door de Tijdelijke Wet opvang ontheemden Oekraïne (TWOO).[1] De Regeling Opvang Oekraïne (RooO) beschrijft hoe gemeenten de uit de Tijdelijke wet vloeiende opvangtaak hebben in te richten. Hierin wordt onderscheid gemaakt door de gemeentelijke opvang van Oekraïners (GOO) en de particuliere opvang van Oekraïners (POO).



Vanaf 4 juni 2022 trad (met terugwerkende kracht vanaf 1 maart 2022) de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne door gemeenten (BooO) in werking. Deze beschrijft hoe de gemeenten gecompenseerd worden voor de uitvoering van hun opvangtaak zoals beschreven in de Tijdelijke wet en de RooO.

Sindsdien zijn de omstandigheden en uitvoeringspraktijken gewijzigd, onder meer door een verschuiving naar duurzamere opvangvormen, toenemende verantwoordingslasten en beleidsvoornemens rond eigen bijdragen en leefgeld. Voor een realistische herijking van de bekostigingssystematiek per 1 januari 2026 is actueel en gedifferentieerd inzicht in de werkelijke kosten die gemeenten maken nodig. Om die reden heeft het Ministerie van Asiel en Migratie Improven opdracht gegeven om een kostenonderzoek uit te voeren.

1.2 Reikwijdte van het onderzoek

Het kostenonderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

- Analyse van de kosten voor de GOO, per kostencomponent;
- Analyse van de kosten voor de POO, per kostencomponent;
- Analyse van de kosten die gepaard gaan met de verschillende opvangtypes;
- Indicatie van het bedrag dat gemeenten hebben geclaimd uit het BTW compensatiefonds in 2024;
- Inzicht in de actuele context waarin gemeenten opereren en de uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd.

De reikwijdte van dit onderzoek ziet toe op de kosten die vallen onder de normbedragen van de GOO en de POO en direct voor rekening komen van gemeenten.

[1] Naslagwerk voor gemeentelijke opvang Oekraïense ontheemden | Publicatie | Rijksoverheid.nl

De volgende onderwerpen maken geen deel uit van het kostenonderzoek:

- Baten die kunnen voortvloeien uit het heffen van een eigen bijdrage;
- Het leefgeld dat uitgekeerd wordt aan de Oekraïners;
- Transitiekosten;
- Medische kosten;
- Kosten die gemeenten maken voor de opvang van de Oekraïners die buiten de RooO vallen.

In dit onderzoek hanteren wij de term "Oekraïners". Hiermee refereren wij naar ontheemden met recht op opvang zoals beschreven in artikel 1 van de RooO.

1.3 Onderzoek aanpak en methoden



Het onderzoek is uitgevoerd in de periode tussen juli 2025 tot en met september 2025 en is globaal te verdelen over de vier bovenstaande fases.

Herijking kostencomponenten
De eerste fase van het onderzoek is gericht op het zorgvuldig voorbereiden van de dataverzameling en het creëren van gedeeld begrip over de onderzoekaanpak met opdrachtgever en betrokken partijen.

Een belangrijk onderdeel van deze fase was het actualiseren van het kostencomponentenoverzicht. Op basis van beleidsdocumenten, eerdere onderzoeken en verkennende gesprekken bleken de bestaande componenten (zoals huisvestingskosten, dagbesteding) nog te volstaan en is het kostencomponentenoverzicht nauwelijks gewijzigd (meer hierover in paragraaf 1.5).
Hierdoor kunnen de berekende kosten uit dit onderzoek vergeleken worden met de geraamde kosten van het onderzoek van 2024.

Diepte-interviews met 10 gemeenten
Om een kwalitatief beeld te krijgen van de actualiteit, ter voorbereiding van de enquête, zijn een tiental gemeenten geïnterviewd. Er zijn twee G4-gemeenten, twee grote, twee middelgrote, en vier kleine gemeenten geïnterviewd. Hierbij is ook rekening gehouden met geografische spreiding.

Uitvraag en respons
Door middel van een landelijke uitvraag zijn alle gemeenten gevraagd om een enquête in te vullen met betrekking tot de opvangkosten. Bij het opstellen van de enquête is in samenwerking met het ministerie besloten deze enigszins in te korten, om de invultijd voor gemeenten zoveel mogelijk te beperken. Wel zijn de vragen op gelijksoortige wijze gestructureerd ten opzichte van voorgaande edities.

Om aanvullende informatie te verkrijgen over doorstroomlocaties is een separate enquête uitgezet onder de negentien doorstroomlocaties. Slechts drie gemeenten hebben deze enquête volledig ingevuld. Deze lage respons maakt het niet mogelijk om een representatief of robuust beeld van de kosten en werkwijzen bij doorstroomlocaties te schetsen. Er is daarop besloten de resultaten van deze enquête niet op te nemen in dit rapport.

De respons op de enquête is aanzienlijk hoger ten opzichte van vorig jaar. In totaal zijn 176 gemeenten begonnen aan de enquête, waarvan 123 deze hebben afgerond. Eind juni 2025 waren er 124.780

ontheemden uit Oekraïne geregistreerd bij gemeenten. Door gemeenten waren eind juni 95.530 bedden gerealiseerd.

Dit omvat opvangplekken in de GOO exclusief bedden in de crisisnoodopvang. De 123 gemeenten die de enquête hebben ingevuld, vertegenwoordigen 42.566 gerealiseerde bedden, wat neerkomt op 45% van de gerealiseerde bedden in Nederland. Zie bijlage 1 voor de respons per type gemeente, per provincie en per type locatie.

Belangrijke kanttekeningen

De respons verschilt per type gemeente. Grote gemeenten hebben relatief vaker de enquête ingevuld. Het is belangrijk om hier rekening mee te houden bij het analyseren van de resultaten, omdat de gemiddelde kosten voor G4-gemeenten hoger liggen dan voor de andere drie typen gemeenten (zie bijlage 3). Tussen grote, middelgrote en kleine gemeenten is weinig verschil op te merken in de gemiddelde kosten per bed per dag in de GOO.

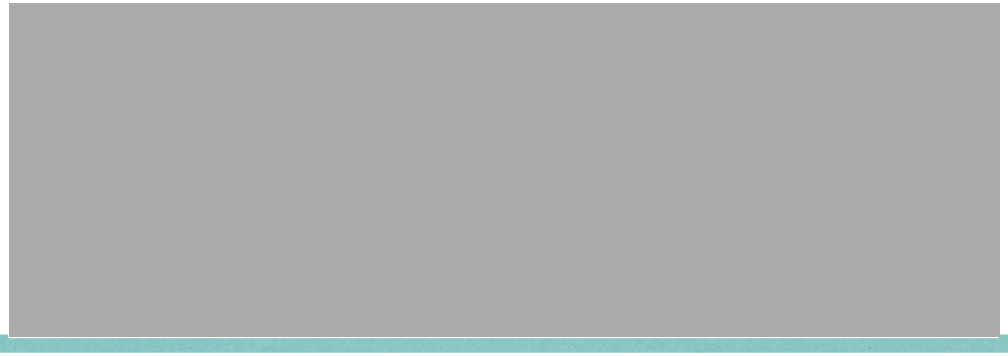
Daarnaast zijn er kosten verbonden aan de GOO die niet altijd goed inzichtelijk zijn voor gemeenten. Een voorbeeld hiervan is de kostenpost 'verstrekkingen en burgerzaken'. Deze werkzaamheden worden vaak uitgevoerd door medewerkers die ook taken verrichten voor andere doelgroepen. Hierdoor is het moeilijk om nauwkeurig in te schatten hoeveel tijd zij specifiek besteden aan werkzaamheden voor ontheemde Oekraïners. Bovendien worden de kosten van deze medewerkers soms over het hoofd gezien, omdat zij geen onderdeel uitmaken van het projectteam GOO. Als gevolg hiervan kunnen de bedragen die op basis van de ingevulde enquêtes zijn berekend, lager uitvallen dan de werkelijke kosten.

Bovendien is opvallend dat veel gemeenten van de vorige editie nu niet hebben deelgenomen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat een zelf selecterend effect optreedt: gemeenten met hoge kosten zijn mogelijk eerder geneigd de enquête in te vullen, aangezien het voor hen belangrijk(er) is dat de norm hun kosten voldoende blijft dekken. Dit zou kunnen leiden tot een overschatting van de kosten. Dit hebben wij op basis van het onderzoek niet kunnen vaststellen.

Tot slot heeft het normbedrag een normerende werking op de gemeentelijke uitgaven, doordat het een richtlijn vormt waarbinnen deze uitgaven geacht worden te blijven. Dit kan bijdragen aan het beperken van de kosten doordat gemeenten hierdoor minder geneigd zijn om additionele locaties te realiseren of de kwaliteit van de bestaande locaties te verbeteren. Er bestaat een meerkostenregeling waarmee gemeenten altijd alle kosten kunnen declareren. Gemeenten geven echter aan dat dit in de praktijk lastig is. Om gebruik te maken van de meerkostenregeling moeten de kosten goedgekeurd worden door de accountant. De kosten moeten volledig en correct geadministreerd zijn, wat bijvoorbeeld betekent dat er een urenregistratie moet zijn.

Data-analyse en rapportage

Tot slot zijn de data gestructureerd, zorgvuldig gecontroleerd en geanalyseerd. Hieruit zijn inzichten ontstaan in de verschillen en ontwikkelingen binnen verschillende kostencomponenten. Deze inzichten worden in dit rapport gedeeld. De toegepaste rekenwijze wordt toegelicht in bijlage 9.



1.4 Kostencomponenten

Gemeenten voeren verschillende taken uit voor de opvang van Oekraïners. Elke taak kan kosten met zich meebrengen, op basis waarvan de gemeenten tot op heden gecompenseerd worden voor hun opvangtaak. Deze kostencomponenten hanteren wij in dit onderzoek.

Vier hoofdcategorieën

De verdeling in categorieën is ongewijzigd ten opzichte van afgelopen jaren:

- Onderdak GOO: direct gerelateerd aan de opvanglocatie
- Overige verstrekkingen GOO: niet direct gerelateerd aan de opvanglocatie
- Uitvoeringskosten GOO: de personeelskosten bij de gemeenten (intern en inhuur) voor de opvang
- Particuliere opvang: alle kosten omtrent de POO

Verdeeld over de 4 hoofdcategorieën zien we in totaal 14 kostencomponenten. De figuur rechts geeft dit weer. Zie bijlage 3 voor toelichtingen op de kostencomponenten.



De som van de veertien kostencomponenten is gebruikt bij de berekening van de totale kosten van de GOO. Vorig jaar zijn de totale kosten van de GOO op basis van dezelfde kosten berekend.

De tolkkosten hebben wij dit jaar apart uitgevraagd in de enquête. Vorig jaar maakten deze kosten nog onderdeel uit van kostencomponent 3.2: Projectorganisatie.
Om de resultaten van dit onderzoek beter te kunnen vergelijken met die van eerdere onderzoeken, hebben wij de tolkkosten tijdens de analyse toegevoegd aan kostencomponent 3.2.

2. Algemene ontwikkelingen

2.1 Gemiddelde kosten per categorie

De gemiddelde kosten binnen de gemeentelijke opvang bedragen € 1.362 per maand per bed, ofwel € 45 per plek per dag. Deze kosten bestaan uit de categorieën Onderdak, Overige verstrekkingen en uitvoeringskosten. In totaal zijn de maandelijkse kosten gedaald met € 124 (8%) ten opzichte van vorig jaar. Binnen iedere categorie is een daling in de kosten te zien. De daling is hoofdzakelijk het gevolg van een afname van de kosten voor onderdak (€ 95).

Binnen de particuliere opvang zijn de kosten daarentegen gestegen, van € 40 naar € 50 per maand per persoon in de POO. Dit wordt met name veroorzaakt door een significante toename in projectorganisatiekosten. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 6.

Gemiddelde kosten GOO per bed per maand		
	2024	**2025**
Onderdak GOO	€ 1.280	€ 1.185
Overige verstrekkingen	€ 48	€ 36
Uitvoeringskosten	€ 158**	€ 141
Totaal	**€ 1.486**	**€ 1.362**
Gemiddelde kosten POO per persoon per maand		
	2024	**2025**
Buitengewone kosten POO	€ 4	€ 3
Verstrekkingen en burgerzaken	€ 18	€ 21
Projectorganisatie	€ 18	€ 26
Totaal	**€ 40**	**€ 50**

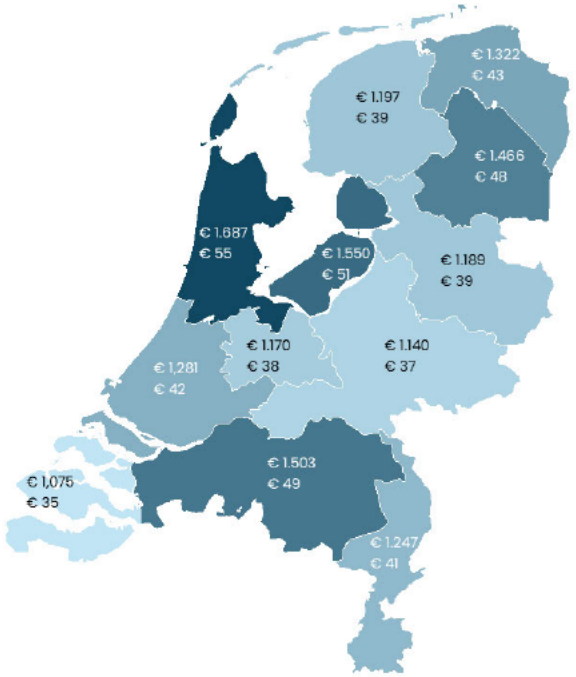
** Heffing van de eigen bijdrage is vorig jaar niet meegenomen, terwijl deze dit jaar binnen de uitvoeringskosten is verwerkt, zij het zonder afzonderlijke uitsplitsing

2.2. Verschillen tussen typen gemeenten en provincies

G4-gemeenten komen met afstand het duurste uit, met gemiddelde maandelijkse kosten per bed van € 1.766 (€ 58 per plek per dag). Deze groep gemeenten vertegenwoordigt met 5.551 bedden zo'n 13% van het totaal aantal gerealiseerde bedden binnen het onderzoek. De andere drie typen gemeenten (groot, middelgroot en klein) komen uit op ongeveer € 1.300 per maand per bed (zie bijlage 3). Dit komt neer op € 43 per plek per dag. Deze andere drie typen gemeenten zijn verantwoordelijk voor respectievelijk 29%, 24% en 34% van de bedden in ons onderzoek.

De afbeelding hieronder geeft de gemiddelde maandelijkse en dagelijkse kosten per bed per provincie in de GOO weer. De kosten zijn het hoogst in Noord-Holland.

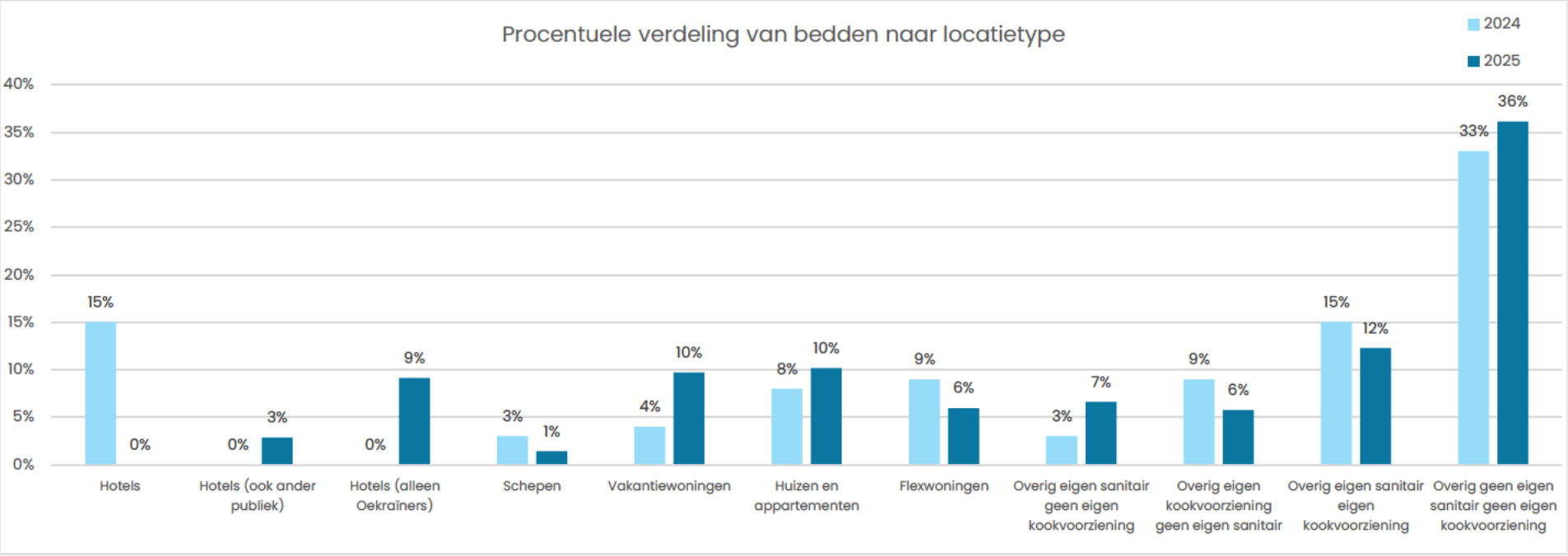
Gemiddelde kosten GOO per provincie (per maand en per dag)



2.3 Verdeling opvanglocaties

De verdeling van opvanglocaties is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij hebben het locatietype hotels opgesplitst in hotels die ook open zijn voor ander publiek en hotels waar alleen Oekraïners in verblijven. Net als vorig jaar wordt er onderscheid gemaakt tussen vier typen overige locaties, gebouwen zonder eerdere woonfunctie, zoals bijvoorbeeld voormalige kantoren, scholen of verzorgingstehuizen. Het onderscheid wordt gemaakt op basis van de aan- of afwezigheid van eigen sanitair en/of een eigen kookvoorziening. Net als vorig jaar worden de meeste Oekraïners op basis van dit onderzoek opgevangen in het locatietype 'overig, geen eigen sanitair en geen eigen kookvoorziening'. Dit zijn gebouwen zonder eerdere woonfunctie.

Ten opzichte van de enquête van vorig jaar wordt er dit jaar minder gebruik gemaakt van opvanglocaties die bovengemiddeld hoge kosten met zich meebrengen, zoals hotels, schepen en overige locaties met eigen sanitair en een eigen kookvoorziening. Daar staat tegenover dat er meer gebruik wordt gemaakt van locatietypen die relatief lage kosten met zich meebrengen zoals vakantiewoningen, huizen, appartementen, overige locaties met eigen sanitair maar zonder eigen kookvoorziening, en overige locaties zonder eigen sanitair en kookvoorziening.



2.4 Overige ontwikkelingen

Preventieve laagdrempelige psychosociale hulpverlening
Verschillende gemeenten geven in de diepte-interviews aan meer kosten te maken met betrekking tot psychosociale hulpverlening. Zij verwachten dat deze kosten aanzienlijk zullen stijgen in het komende jaar omdat trauma's vaak pas na verloop van tijd aan de oppervlakte komen. Specifieke groepen die worden genoemd zijn jongeren en gezinnen met diverse problematieken. In de cijfers zien we deze kosten nu nog beperkt terug (zie hoofdstuk 4). Dit kan te maken hebben met het feit dat gemeenten minder zicht hebben op deze kosten, iets wat ook in de interviews is aangegeven.

Tijdelijkheid regeling
Verder hebben meerdere gemeenten hun zorgen geuit over de tijdelijkheid van de regeling, en hoe de opvang zal plaatsvinden nadat deze regeling eindigt. Huurcontracten zullen tegen het einde van hun looptijd komen, en panden aanschaffen is door de tijdelijkheid een risico voor de gemeente. De gemeenten die hiermee kampen pleiten veelal voor een lang termijnplan, waardoor gemeenten beter kunnen anticiperen op veranderingen in de toekomst.
Het is wenselijk om in gesprek te gaan met gemeenten om de mogelijkheden voor duurzame huisvesting met een langere tijdshorizon te bespreken om de accommodatiekosten op termijn te beperken.

Verantwoordingslast stijgt
De financiële administratie rondom de opvang van Oekraïense ontheemden is in veel gemeenten redelijk goed ingericht, maar kent complexiteit en beperkingen. Gemeenten gebruiken specifieke rekeningen, deelprojecten en fiscale controles, maar worstelen met het toewijzen van indirecte kosten en het verwerken van BTW. De behoefte om kosten correct en gedetailleerd in de administratie op te nemen neemt toe, zeker nu de regeling langer loopt.

Verandering in toestroom
Verschillende gemeenten hebben aangegeven een verandering te zien in de toestroom van ontheemden. Hierbij wordt gesignaleerd dat minder mensen rechtstreeks vanuit een oorlogsgebied komen, en steeds meer vanuit (buur)landen zoals o.a. Duitsland en Polen. Deze mensen hebben vaak al een inkomen, en weten goed waar ze wel en geen recht op hebben. Gezien de verplichting om deze groep mensen dezelfde mate van onderdak te bieden, wordt dit door sommige gemeenten ervaren als een verhogende factor in de reeds bestaande druk op de opvang.

3. Onderdak GOO

In dit hoofdstuk geven wij aan wat de gemiddelde maandelijkse kosten zijn per gerealiseerd bed in de GOO voor de kostencomponenten die onderdeel uitmaken van de kostencategorie "1. Onderdak GOO". In paragraaf 3.7 staat een samenvatting.
Binnen deze kostencategorie hebben wij de volgende zes kostencomponenten opgenomen.



Alle bedden hebben de voorziening van kostencomponenten 1.1. en 1.2. Echter hebben niet alle bedden voorzieningen 1.3 t/m 1.6. Dit zorgt ervoor dat er voor deze kostencomponenten onderscheid te maken is tussen de gemiddelde kosten verdeeld over bedden met deze voorziening versus de gemiddelde kosten verdeeld over alle bedden, dus inclusief bedden die de voorziening niet hebben. Bijlage 6 betreft een samenvatting van de gemiddelde kosten verdeeld over alle bedden, het percentage bedden met de faciliteit, en de gemiddelde kosten verdeeld over bedden met de faciliteit voor de kostencomponenten 1.3 t/m 1.6.

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde kosten per kostencomponent weer voor 2024 en 2025.

Gemiddelde kosten per bed per maand: 1. Onderdak GOO		
	2024	**2025**
1. 1. Accommodatie en inventaris	€ 534	€ 483
1.2. Gas, water, elektra	€ 122	€ 104
1.3. Locatiebegeleiding	€ 266	€ 237
1.4. Schoonmaak	€ 37	€ 43
1.5. Beveiliging	€ 213	€ 228
1.6. Catering	€ 108	€ 90
Totaal	**€ 1.280**	**€ 1.185**

3.1 Accommodatie en inventaris

De kosten voor onderdak zijn afgenomen met €95 per maand ten opzichte van vorig jaar. Kostencomponent 1.1. Accommodatie en inventaris heeft het grootste aandeel in de totale kosten voor onderdak, en de gemiddelde maandelijkse kosten hiervan zijn afgenomen met € 51.

Meer inzet van relatief goedkope accommodaties
Accommodatietypen met bovengemiddeld hoge accommodatie- en inventariskosten zijn hotels, schepen, flexwoningen en overige locaties met eigen sanitair en een eigen kookvoorziening. Hoewel de kosten van dit kostencomponent voor flexwoningen en locaties met eigen sanitair en kookvoorziening duurder zijn, zijn de totale kosten van deze locatietypen lager. Dit komt doordat zij doorgaans geen of beperkte kosten hebben voor catering, schoonmaak en beveiliging.

Het gebruik van goedkope accommodatietypen is toegenomen, zoals bij vakantiewoningen, huizen en appartementen, overige locaties met eigen sanitair maar geen kookvoorziening, en overige locaties met eigen sanitair en een eigen kookvoorziening.

Zoals te zien is in de tabel hiernaast, wordt er minder gebruik gemaakt van dure accommodatietypen en meer gebruik van goedkope accommodatietypen. De cijfers kunnen beïnvloed zijn door de variatie in deelnemende gemeenten. Echter schatten wij dat de invloed hiervan minimaal is omdat de 123 gemeenten die meegedaan hebben aan ons onderzoek 45% van alle gerealiseerde bedden bevatten.

Dalende kosten voor veelgebruikte accommodatietypen

Naast toenemend gebruik van goedkope accommodatietypes, is er nog een andere reden voor een afname van de gemiddelde kosten voor kostencomponent 1.1. Accommodatie en inventaris. De gemiddelde kosten van veelgebruikte locatietypen zoals hotels en overige locaties zonder eigen sanitair en eigen kookvoorziening zijn afgenomen. 36% van alle bedden staan in overige locaties zonder eigen sanitair en zonder eigen kookvoorziening. Omdat bij dit accommodatietype de kosten voor accommodatie en inventaris met € 64 euro per maand zijn gedaald (zie tabel rechts), heeft dit veel invloed op de gemiddelde kosten van deze kostencomponent.

Hiernaast valt het op dat de gemiddelde kosten voor schepen twee keer zo hoog zijn als in het vorige onderzoek. Dit jaar zijn er maar drie gemeenten die aangegeven hebben Oekraïners te huisvesten in schepen. Hierdoor is het gemiddelde gevoelig voor een extreme waarde.
De invloed van deze kostenstijging is erg beperkt op de totale gemiddelde kosten omdat slechts 1% van alle bedden in schepen staan.

Verdeling bedden naar locatietype en gemiddelde kosten

	% bedden 2024	% bedden 2025	Gem. kosten 2024	Gem. kosten 2025
Hotels	15%	0%	1.231	n.v.t.
Hotels (ook ander publiek)	0%	3%	n.v.t.	€ 791
Hotels (alleen ontheemden uit Oekraïne)	0%	9%	n.v.t.	€ 1.041
Schepen	3%	1%	€ 975	€ 1.835
Vakantiewoningen	4%	10%	€ 392	€ 417
Huizen en appartementen	8%	10%	€ 215	€ 335
Flexwoningen	9%	6%	€ 525	€ 638
Overig eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	3%	7%	€ 490	€ 424
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	9%	6%	€ 302	€ 317
Overig eigen sanitair en eigen kookvoorziening	15%	12%	€ 420	€ 497
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	33%	36%	€ 396	€ 332
Totaal	**100%**	**100%**	**€ 534**	**€ 483**

Een verschuiving in de gemiddelde kosten van een accommodatietype kan ook het gevolg zijn van een toename of afname van het aantal nieuwe locaties binnen dit accommodatietype. Gemeenten tenderen inventariskosten niet af te schrijven maar direct in de exploitatie mee te nemen. Dit leidt ertoe dat inventariskosten alleen in het jaar van ingebruikname geregistreerd worden, waardoor de kosten boven het gemiddelde uitkomen. Wij hebben geen inzicht in het aantal nieuwe locaties.

Hogere kosten voor grotere gemeenten

In bijlage 3 staat voor elk van de vier typen gemeenten weergegeven wat de gemiddelde kosten per maand per bed zijn voor elke kostencomponent. Tevens staat deze informatie weergegeven voor elk van de twaalf Nederlandse provincies.

Kosten 1.1. Accommodatie en inventaris per maand per bed per type gemeente

G4	Groot	Middelgroot	Klein
€ 734	€ 375	€ 444	€ 507

Er is geen duidelijke relatie zichtbaar tussen de grootte van een gemeente en de gemiddelde kosten voor accommodatie en inventaris. Aan de ene kant zou te verwachten zijn dat kosten hoger zouden zijn voor grotere gemeenten, omdat de marktprijzen voor accommodatie over het algemeen hoger liggen in dichtbevolkte gebieden. Aan de andere kant zou te verwachten zijn dat kosten lager zijn voor grotere gemeenten omdat hier meer Oekraïners worden opgevangen waardoor schaalvoordelen kunnen optreden.

De kosten zijn het hoogst voor G4-gemeenten. De twee meest voor de hand liggende redenen voor hoge of lage kosten zijn (naast de doorgaans hoge marktprijzen in dichtbevolkte gebieden) een verschillend gebruik van locatietypen (zie bijlage 4) én verschillende prijzen per locatietype (zie bijlage 5). Wij zien vier trends.

1. G4-gemeenten maken meer gebruik van hotels en schepen dan de andere drie type gemeenten. Bovendien liggen de kosten van hotels in dit type gemeente ver boven het gemiddelde. Dit verklaart dat de gemiddelde kosten voor deze kostencomponent het hoogst is in G4-gemeenten.
2. Als wij het gebruik van de vier de overige locatietypen bij elkaar optellen, zien wij dat ongeveer 70% van de bedden in dit locatietype staat bij G4-, grote en middelgrote gemeenten. Bij kleine gemeenten is dit 43%. Voor grote en middelgrote gemeenten liggen de gemiddelde kosten voor overige locaties lager, wat een verklaring kan zijn waarom de gemiddelde kosten voor accommodatie en inventaris het laagst is bij deze twee typen gemeenten.
3. In tegenstelling tot G4, grote en middelgrote gemeenten, maken kleine gemeenten veel gebruik van vakantiewoningen, huizen en appartementen (gezamenlijk 38%). Dit zijn goedkope accommodatietypen, maar de kosten zijn minder laag dan de kosten voor overige locaties bij grote en middelgrote gemeenten. Dit is één verklaring waarom de gemiddelde kosten voor accommodatie en inventaris bij kleine gemeenten hoger zijn dan bij grote en middelgrote gemeente.
4. Een tweede verklaring voor hogere gemiddelde kosten bij kleine gemeenten ten opzichte van grote en middelgrote gemeenten is dat schepen worden gebruikt met erg hoge kosten. Hoewel dit maar 2% van de bedden betreft hebben de hoge kosten toch effect op de gemiddelde kosten.

Locatiegebruik en marktprijzen beïnvloeden kosten per provincie

Van de provincies zijn de gemiddelde kosten per plek het hoogst in Noord-Holland. Dit komt doordat er bovengemiddeld veel gebruik wordt gemaakt van dure accommodatietypen zoals hotels en schepen. Ook zijn de kosten van accommodatietypen over het algemeen hoger dan het landelijk gemiddelde.

Bij de provincie met de laagste kosten, Groningen, is sprake van het tegenovergestelde effect. Er wordt gebruik gemaakt van accommodatietypen die over het algemeen goedkoop zijn. Bovendien liggen de prijzen van deze accommodatietypen onder het landelijk gemiddelde.



Spreiding per type accommodatie

In bijlage 8 staat de spreiding weergegeven. De laagste kosten zijn € 0, wat betekent dat de accommodatie in bezit van de gemeente is, of dat de gemeente hier gratis gebruik van kan maken. De hoogste waarde is € 2.807 en de gemiddelde afwijking is € 377, wat het gebruik is en wat de gemiddelde kosten zijn per type gemeente.

De tweede tabel in bijlage 8 geeft de spreiding weer van de totale kosten voor onderdak per gemeente en per locatietype. Omdat deze tabel betrekking heeft op de totale kosten van onderdak wordt deze behandeld in paragraaf 3.7.

Flexwoningen

Dit jaar hebben 20 gemeenten met flexwoningen de enquête ingevuld, tegenover 17 gemeenten vorig jaar. Ondanks deze toename van het aantal gemeenten met flexwoningen is het totale aantal bedden bij de deelnemende gemeenten met 8% afgenomen. Deze daling komt door een stijging in het aandeel van kleinere gemeenten, van 35% naar 45%.

Wanneer we kijken naar de negen gemeenten die in beide jaren gegevens over flexwoningen hebben aangeleverd, blijkt dat hun kosten met 45% zijn gedaald, terwijl het aantal bedden met slechts 30% is afgenomen. Deze daling wordt grotendeels veroorzaakt door één gemeente waar het aantal bedden in flexwoningen met 74% is afgenomen.

3.2 Gas, water en elektra

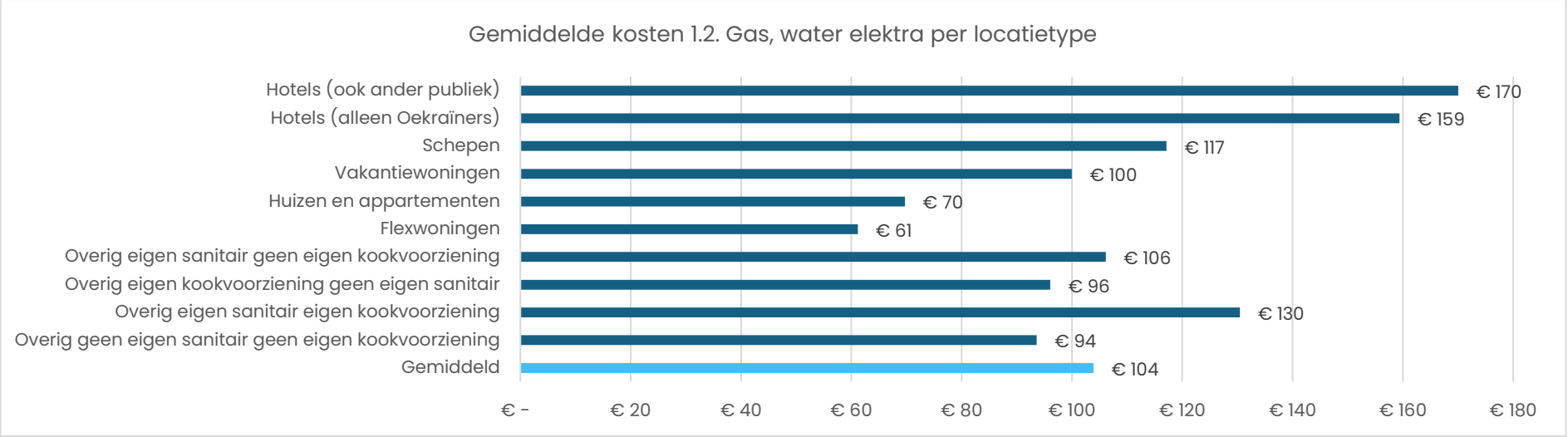
De gemiddelde kosten voor gas water en elektra bedragen € 104 per gerealiseerd bed per maand. Waar de kosten in 2023 en 2024 telkens waren toegenomen ten opzichte van het jaar daarvoor, is er dit jaar sprake van een afname van € 18 per gerealiseerd bed per maand.

Dit strookt met onze verwachting. In 2022 en 2023 waren de energieprijzen in Nederland relatief hoog. Omdat gemeenten vaak meerjarige energiecontracten afsluiten had de daling van energieprijzen in 2024 zich nog niet geleid tot lagere GWE-kosten bij het kostenonderzoek van 2024. Dit jaar heeft de daling zich wel voorgedaan. Dit is waarschijnlijk het resultaat van energiecontracten die in de tweede helft van 2023 of in 2024 zijn afgesloten.

Wij hebben ook gekeken naar de gemiddelde GWE-kosten per locatietype (zie figuur hiernaast). De kosten waren het laagst voor flexwoningen (€ 61) en het hoogst voor hotels die ook open waren voor ander publiek (€ 170).

De gemiddelde maandelijkse GWE kosten per gemeente en per provincie zijn weergegeven in bijlage 3. Het gebruik van locatietypen met hoge of lage GWE-kosten is de meest voor de hand liggende verklaring voor verschillen in GWE kosten per type gemeente of provincie. De GWE zijn het hoogst in de G4-gemeenten en zoals te zien is in bijlage 4 komt het gebruik van schepen en hotels hier veel voor.

Voor hotels geldt dat in de meeste gevallen een all-inclusive bedrag wordt betaald door de gemeente. Hierdoor zijn kosten voor gas, water en elektra niet uit te splitsen. In deze gevallen zijn een deel van de accommodatiekosten op basis van de gemiddelde verdeling over de kostencomponenten toegekend aan de GWE-kosten. Omdat de accommodatiekosten van hotels relatief hoog zijn, komen de GWE-kosten ook hoog uit. Belangrijk is dat de totale accommodatiekosten gelijk blijven, slechts realistischer verdeeld over de relevante kostencomponenten.



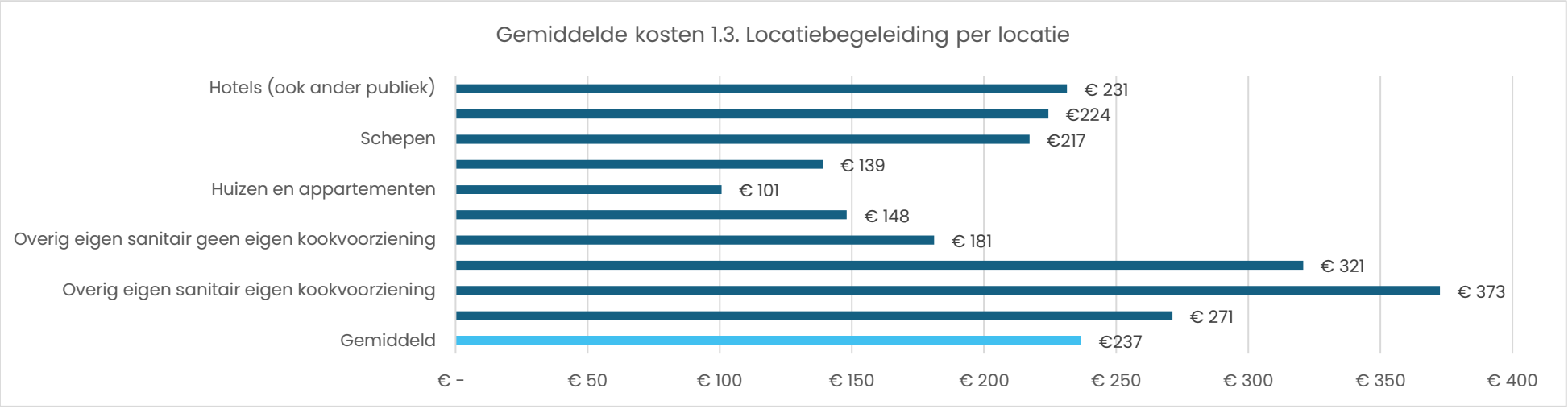
3.3 Locatiebegeleiding

De locatiebegeleiding omvat de woonbegeleiding (op locatie) en het locatiemanagement zoals het contact onderhouden met de schoonmaak, beveiligers en het pandbeheer. De gemiddelde kosten voor locatiebegeleiding bedragen €237 per gerealiseerd bed per maand. Dit is €29 lager dan vorig jaar. Locatiebegeleiding is bijna altijd (95%) (zie bijlage 6 en 7). De gemiddelde kosten zijn berekend door de totale kosten te delen door alle bedden, en niet alleen de bedden die in een locatie staan waar de voorziening aanwezig is.

Bij vakantiewoningen, huizen, appartementen en flexwoningen zijn de kosten voor locatiebegeleiding het laagst. Dit heeft twee redenen. Ten eerste komt locatiebegeleiding hier minder vaak voor. Tussen de 75% en 92% van de bedden in deze locatietypen hebben locatiebegeleiding, waardoor de gemiddelde kosten (totale kosten verdeeld over alle bedden) lager uitkomt. Ten tweede zijn de kosten voor locatiebegeleiding, wanneer een bed in dit locatietype deze voorziening heeft, lager. Zie hiervoor de derde kolom onder het kopje “locatiebegeleiding” in bijlage 6.

Hogere kosten voor grotere gemeenten

In bijlage 3 staat weergegeven wat de gemiddelde kosten zijn voor de vier verschillende typen gemeenten en de twaalf Nederlandse provincies. Hieruit blijkt dat kosten voor locatiebegeleiding hoger zijn, naarmate de gemeente groter is. Een van de oorzaken hiervan is dat locatiebegeleiding vaker voorkomt bij grotere gemeenten. Uit bijlage 7 blijkt dat het percentage bedden met locatiebegeleiding oploopt van 92% bij kleine gemeenten tot 100% bij G4-gemeenten. Andere redenen zouden kunnen zijn dat de locatiebegeleiding die in grotere gemeenten aangeboden wordt, intensiever of permanent is, of dat deze simpelweg duurder is per uur.



3.4 Schoonmaak

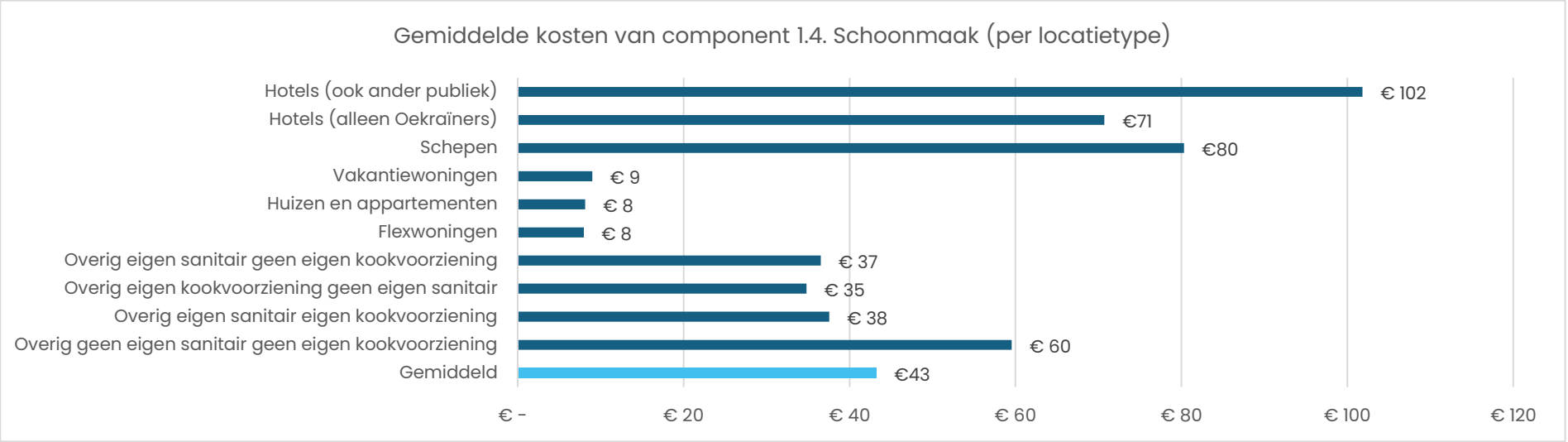
De gemiddelde schoonmaakkosten bedragen €43 per gerealiseerd bed per maand. Dit is €6 hoger dan vorig jaar. Onderstaande figuur geeft weer wat de gemiddelde schoonmaakkosten per locatietype zijn. De verschillen zijn groot omdat er bij sommige accommodatietypen vrijwel altijd schoonmaak aanwezig is (zoals bij hotels en schepen) terwijl andere accommodatietypen dit bijna nooit hebben. De gemiddelde kosten worden berekend door de totale kosten te delen door alle bedden, ongeacht of deze de voorziening aanwezig is. Zoals in bijlage 6 te zien is, is het percentage bedden waar wordt schoongemaakt het laagst bij vakantiewoningen, huizen en appartementen (23-25%). Bij hotels waar ook ander publiek komt en schepen worden in alle gevallen schoongemaakt.

De reden dat schoonmaakkosten laag zijn bij vakantiewoningen, huizen, appartementen en flexwoningen komt dus enerzijds doordat er relatief weinig bedden zijn met schoonmaakkosten. Daar komt bovenop dat de gemiddelde kosten wanneer een bed de voorziening heeft, ook het laagst zijn voor deze drie locatietypen.

Bij deze locatietypen bestaan de schoonmaakkosten voornamelijk uit de aanschaf van schoonmaakartikelen waar de Oekraïners zelf mee schoonmaken. Bij hotels wordt er door derden schoongemaakt.

Qua gemiddelde kosten zijn er geen duidelijke trends tussen provincies of type gemeenten (bijlage 3). Wel zijn de kosten het laagst voor kleine gemeenten, wat te linken is aan het hoge gebruik van vakantiewoningen, huizen en appartementen in dit type gemeente.

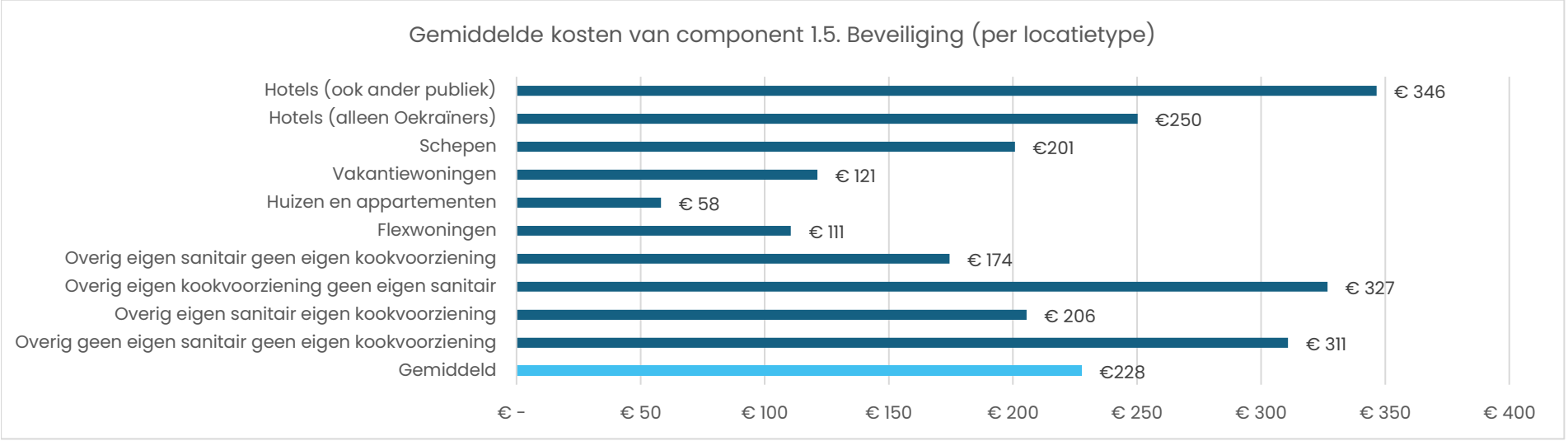
In bijlage 8 is de spreiding te zien. Omdat maar 68% van de bedden schoonmaakkosten heeft, zijn er veel nul-waarden en is de gemiddelde afwijking van de norm (de standaard deviatie) groot.



3.5 Beveiliging

De gemiddelde beveiligingskosten bedragen € 228 per gerealiseerd bed per maand. Dit is € 15 hoger dan vorig jaar. 74% van alle bedden heeft beveiliging, maar er zijn verschillen in tussen de locatietypen. De gemiddelde bedragen verschillen sterk omdat de aanwezigheid van beveiliging sterk afhangt van het type locatie. Maar 20% van de bedden in huizen en appartementen heeft beveiliging. Bij hotels, schepen, en overige locaties ligt dit boven de 80%. De kosten van beveiliging wanneer een bed deze voorziening heeft, beïnvloedt ook de gemiddelde kosten per locatietype (bijlage 6).

Beveiliging is het minst aanwezig bij kleine gemeenten (57%) en neemt toe tot 97% bij G4-gemeenten (bijlage 7). Toch zijn kosten voor beveiliging het hoogst bij middelgrote gemeenten, gevolgd door grote en G4-gemeenten. Het kan ook zo zijn dat G4-gemeenten kunnen profiteren van schaalvoordelen ten opzichte van grote en middelgrote gemeenten.



3.6 Catering

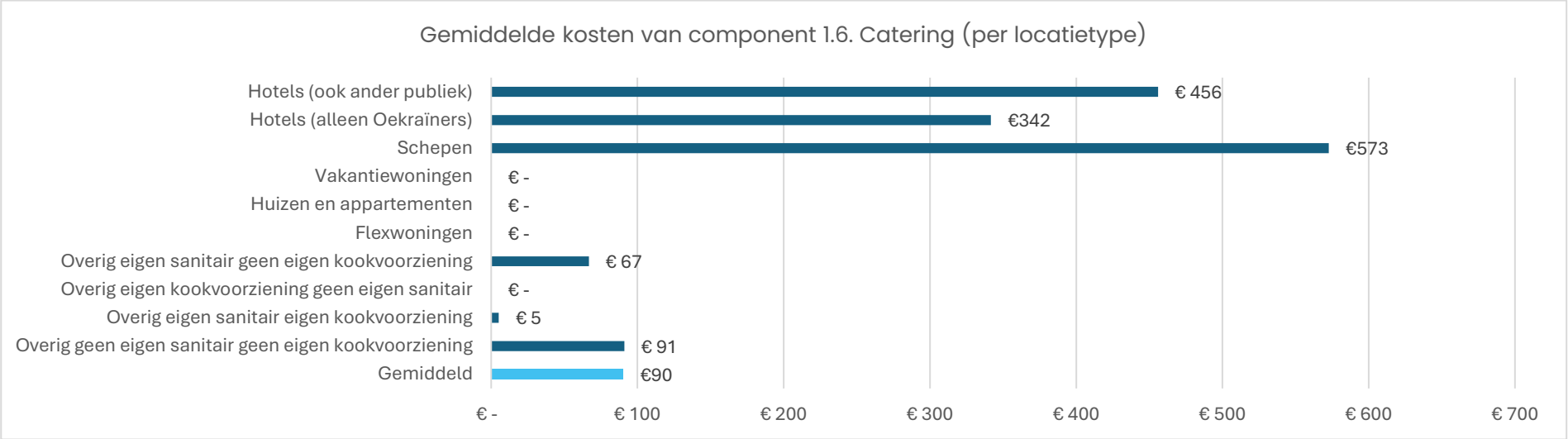
Gemiddeld kost catering € 90 per bed per maand. Dit gemiddelde is berekend over alle bedden, dus ook de bedden zonder cateringvoorziening. Het gemiddelde over alleen de bedden met cateringvoorziening, bedraagt € 456. Dit verschil komt doordat slechts een klein deel van de bedden (20%) over catering beschikt. Dat maakt het een dure voorziening, wanneer het aanwezig is.

Zoals weergegeven in bijlage 6, komt catering niet of nauwelijks voor bij vakantiewoningen, huizen, appartementen, flexwoningen, overige locaties met eigen kookvoorziening maar zonder eigen sanitair, en overige locaties zonder eigen sanitair en eigen kookvoorziening. Bij hotels en schepen komt catering vaak voor omdat hier in de meeste gevallen geen kookvoorziening voor bewoners aanwezig is.

Het valt op dat de cateringkosten laag uitvallen bij de twee overige locaties zonder eigen kookvoorziening. Dit komt doordat maar 15% en 26% van de bedden op deze locaties catering hebben.

Zowel in de kosten als in de aanwezigheid van catering zijn geen duidelijke trends zichtbaar tussen provincies en typen gemeenten.

Omdat minder dan een kwart van de locaties catering heeft, is zowel het bedrag van het eerste kwartiel, de mediaan en het derde kwartiel € 0 (bijlage 6).

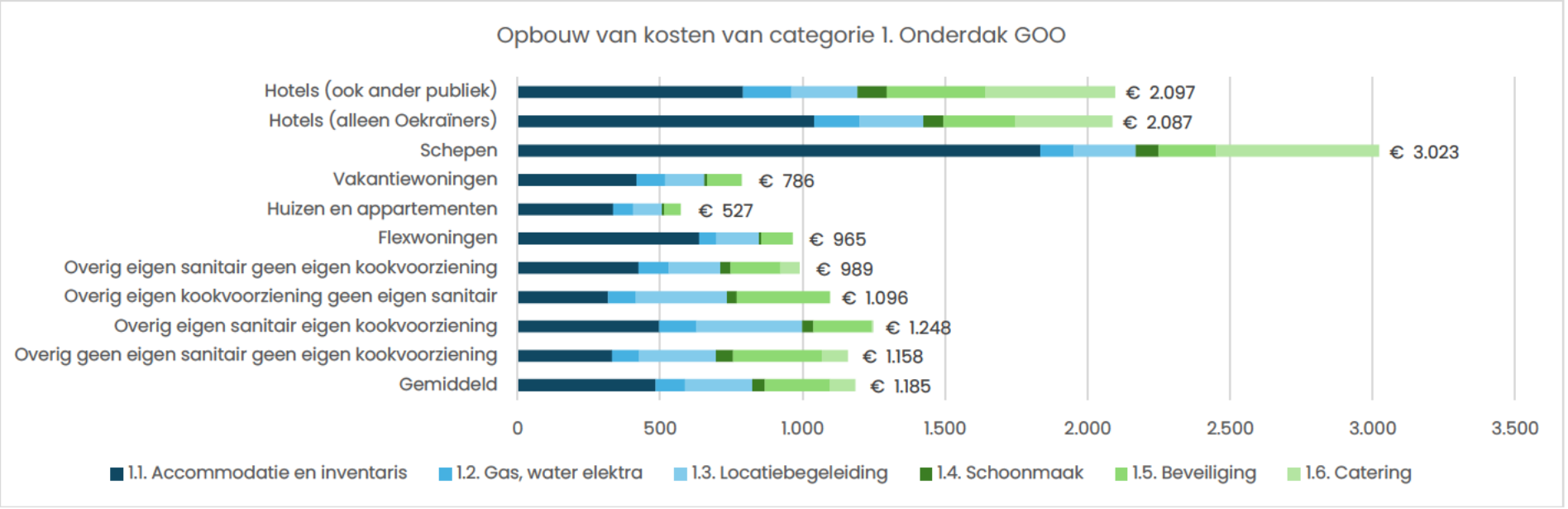


3.7 Samenvatting kostencategorie 1. Onderdak GOO

Zoals in de voorgaande paragrafen is weergegeven, verschillen de kosten van de kostencomponenten 1.1 t/m 1.6 afhankelijk van het accommodatietype. In de onderstaande grafiek zijn de totale onderdak-kosten weergegeven per accommodatietype. Over het algemeen zijn de kosten voor kostencomponenten 1.2 t/m 1.6. relatief duur voor hotels en schepen en relatief goedkoop voor flexwoningen, vakantiewoningen en huizen en appartementen.
Dit komt enerzijds doordat de voorziening vaker voorkomt bij bepaalde accommodatietypen. Anderzijds zijn bepaalde voorzieningen duurder in het ene accommodatietype dan in het andere accommodatietype. Zo zijn schoonmaakkosten in meer zelfvoorzienende accommodatietypen bijvoorbeeld lager dan in minder zelfvoorzienende accommodatietypen, omdat de kosten daar vooral betrekking hebben op schoonmaakartikelen in plaats van het inhuren van een schoonmaakbedrijf.

Ook kunnen bepaalde locatietypen gemiddeld genomen meer bewoners huisvesten, waardoor schaalvoordelen kunnen optreden. Hieruit volgt dat het belangrijk is om niet alleen naar 1.1. Accommodatie en inventaris te kijken, maar ook naar locatie-gerelateerde kosten bij het beoordelen van accommodatietypen. Ter illustratie: Wanneer alleen naar kostencomponent 1.1 wordt gekeken zijn flexwoningen het op drie na duurste accommodatietype, maar wanneer alle locatie-gerelateerde kosten meegenomen worden, zijn flexwoningen het op twee na goedkoopste accommodatietype.

Zoals in bijlage 3 te zien is, is er een verband tussen de grootte van een gemeente en de totale onderdakkosten. Hoe groter de gemeente, hoe hoger de totale onderdakkosten. Dit komt enerzijds door de kosten voor 1.1. Accommodatie en inventaris. G4 gemeenten maken vaker gebruik van duurdere accommodatietypen. Anderzijds zijn voorzieningen vaker aanwezig naarmate een gemeente groter is (zie bijlage 7).



Spreiding

In de tweede tabel van bijlage 8 is te zien wat de spreiding is van de totale kosten voor onderdak per accommodatietype. De spreiding is het grootst bij het huizen en appartementen. Met een variatiecoëfficiënt van 92% is de spreiding het grootst voor huizen en appartementen. De spreiding is groot omdat het bij dit type accommodatie vaker voorkomt dat er geen kosten voor 1.1. Accommodatie en inventaris gemaakt worden, bijvoorbeeld omdat ze in eigendom zijn van een gemeente. Dit leidt ertoe dat de kosten erg laag kunnen uitvallen. De minimale totale kosten voor onderdak zijn € 47, wat het laagst is van alle locatietypen. Dit komt doordat huizen en appartementen soms relatief vaak eigendom zijn van de gemeente.
Schepen hebben de laagste variatiecoëfficiënt, 14%. Echter zijn er maar drie gemeenten die aangegeven hebben schepen te gebruiken.

4. Overige verstrekkingen GOO

In dit hoofdstuk bespreken wij de overige verstrekkingen. Deze bestaan uit de kostencomponenten dagbesteding en buitengewone kosten.

De dagbesteding omvat de kosten die gepaard gaan met het intern organiseren of inkopen van recreatieve, ondersteunende en educatieve activiteiten, inclusief de vergoedingen aan de vrijwilligers en materiaalgebruik. Ook de kosten van gemeentelijke activiteiten die op externe locaties (bijvoorbeeld in Oekraïne huizen) plaatsvinden maken hier deel van uit. De buitengewone kosten bestaan uit materiele kosten voor bijvoorbeeld de tandarts, een bril of gehoorapparaat en uitvaartkosten.

Gemiddelde kosten per bed per maand: 2. Overige verstrekkingen GOO		
	2024	**2025**
2.1. Dagbesteding	€ 34	€ 19
2.2. Buitengewone kosten	€ 14	€ 17
Totaal	**€ 48**	**€ 36**

4.1 Dagbesteding

De gemiddelde maandelijkse kosten van de overige verstrekkingen zijn ten opzichte van vorig jaar (€ 48) gedaald naar € 36 per gerealiseerd bed per maand.

Een verklaring voor de daling van de kosten is dat veel gemeenten aangeven dat steeds meer Oekraïners werken, waardoor er minder mensen deelnemen aan de dagbesteding. Hierdoor organiseren gemeenten minder activiteiten en zijn de kosten van de dagbesteding significant afgenomen. Tijdens de diepte-interviews gaf een ambtenaar hierover het volgende aan: *"De dagbesteding is voornamelijk bemiddeling naar werk. Veel Oekraïners werken nu en dit bespaart weer op dagbesteding. Wij stimuleren hen ook om dingen in en met de wijk te doen."*

De dagbesteding van kinderen bestaat voornamelijk uit schoolbezoek en deelname aan door de scholen georganiseerde activiteiten. In de nabijheid van de opvanglocaties zijn vaak speelvoorzieningen aanwezig. Tijdens schoolvakanties organiseren gemeenten recreatieve activiteiten. Enkele gemeenten gaven in de diepte-interviews aan inmiddels een bijdrage te vragen voor deelname aan deze activiteiten.

66% van de gemeenten geeft aan kosten te maken voor de dagbesteding. Omdat sommige gemeenten geen dagbesteding aanbieden en daarom geen bedrag hebben ingevuld in de enquête, vertoont de data een enigszins links scheve verdeling. De Oekraïners die geen dagbesteding ontvangen zijn vooral woonachtig in huizen, appartementen en vakantiewoningen. Omdat de Oekraïners grotendeels zelfstandig woning in deze locatietypen is het logisch dat daar geen geld wordt besteed aan de dagbesteding.

Er zijn enkele uitschieters van gemeenten die significant meer uitgeven aan de dagbesteding. Deze gemeenten vangen o.a. gehandicapte kinderen op, betalen voor taxivervoer om naar de activiteiten te gaan en huren structureel externe partijen in voor de dagbesteding.

4.2 Buitengewone kosten

De buitengewone kosten zijn ten opzichte van vorig jaar (€ 14) gestegen. Wij ramen deze in 2025 op gemiddeld € 17 per gerealiseerd bed per maand.
Buitengewone kosten zijn noodzakelijke kosten die incidenteel plaatsvinden omdat Oekraïners deze niet zelf kunnen bekostigen. De hoogte van deze kosten hangt dus ook af van de doelgroepen die op dat moment in de gemeente verblijven. Als een gemeente bijvoorbeeld veel ouderen opvangt is de kans groot dat deze kosten hoger zijn.

Bijna de helft (49%) van de gemeenten geeft aan dergelijke kosten te maken.

Ondanks het feit dat deze kosten niet goed te voorspellen zijn zien wij wel een evenwichtige spreiding rondom het gemiddelde van deze kostenpost (zie bijlage 8). Dit houdt in dat het aantal gemeenten dat minder uitgeeft dan het geraamde gemiddelde van € 17 ongeveer even groot is als de gemeenten die meer uitgeven.

4.3 Samenvatting kostencategorie 2. Overige verstrekkingen GOO

Waar de buitengewone kosten zijn gestegen, zijn de kosten voor dagbesteding fors gedaald ten opzichte van vorig jaar. Hierdoor zijn de totale gemiddelde kosten gedaald van € 48 naar € 36 per gerealiseerd bed per maand.

Een verklaring voor de daling is dat gemeenten aangeven dat steeds meer Oekraïners werkend zijn, waardoor er minder behoefte voor dagbesteding is.

De gemaakte buitengewone kosten vinden incidenteel plaats, en zijn dus moment- en situatieafhankelijk. Bijna de helft van de gemeenten geeft aan dergelijke kosten te maken.

5. Uitvoeringskosten GOO

Dit hoofdstuk omvat een overzicht van de gemiddelde uitvoeringskosten die gemeenten maken binnen de GOO. Onder uitvoeringskosten verstaan wij de componenten verstrekkingen en burgerzaken, projectorganisatie en tolkkosten. De componenten worden per paragraaf behandeld, waarna in paragraaf 5.4 een samenvatting volgt.

De uitvoeringskosten zijn in de administratie voor de gemeenten niet altijd goed te herleiden naar de werkzaamheden die specifiek worden uitgevoerd voor de opvang van Oekraïners. De daadwerkelijke uitvoeringskosten kunnen hoger zijn maar dit hebben wij niet in het onderzoek kunnen vaststellen.

Gemiddelde kosten per bed per maand: 3. Uitvoeringskosten GOO		
	2024	**2025**
3.1. Verstrekkingen en burgerzaken GOO	€ 32	€ 36
3.2. Projectorganisatie GOO	€ 126	€ 99
3.3. Tolkkosten GOO[2]	n.v.t.	€ 5
Totaal	**€ 158**	**€ 141**

5.1 Verstrekkingen en burgerzaken

Deze component omvat alle personeelskosten die gemeenten maken voor het verstrekken van leefgeld en burgerregistratie, inclusief administratiekosten. Ook werkzaamheden rondom het innen van de eigen bijdrage vallen onder deze component. Deze activiteiten voeren gemeenten zowel uit voor ontheemden in de POO als in de GOO. Gemeenten schatten zelf gemiddeld dat ongeveer 84% van de kosten in deze component worden gemaakt voor de GOO. Door middel van dit percentage hebben wij de totale kosten voor verstrekkingen en burgerzaken verdeeld over de POO en de GOO.

Vorig jaar is in de enquête aan de gemeenten gevraagd een schatting te maken van de tijd die zij verwachtten te besteden aan het heffen van de eigen bijdrage. Op basis hiervan is een schatting gemaakt van de toekomstige kosten. Deze geschatte kosten van destijds toekomstige taakinvulling waren zeer onzeker en zijn om deze reden niet verwerkt in de kosten van de verstrekkingen en burgerzaken GOO van 2024.
Omdat het heffen van de eigen bijdrage dit jaar verplicht is, zijn deze werkzaamheden nu onderdeel van de kostenpost 'verstrekkingen en burgerzaken GOO'. De werkzaamheden voor het heffen van de eigen bijdrage zijn opgenomen in het proces en de kosten hiervan zijn, zonder afzonderlijke uitsplitsing, verwerkt in de uitvoeringskosten.
Ondanks de initiële zorgen van gemeenten over de werkdruk die de introductie van deze verplichting met zich mee zou brengen, zijn de kosten niet significant gestegen.

De kosten bedragen € 53 per bed per maand voor kleine gemeenten en nemen af tot € 15 bij G4 gemeenten (zie bijlage 3). Omdat grote gemeenten meer Oekraïners huisvesten, kunnen ze deze waarschijnlijk efficiënter bedienen dan kleine gemeenten.

[2] Vorig jaar is gevraagd om tolkkosten op te nemen onder 3.2. Projectorganisatie.

De gemiddelde kosten binnen deze component bedragen €36 per gerealiseerd bed per maand, een lichte stijging ten opzichte van €32 vorig jaar. Tegelijkertijd valt op dat de kosten zijn gestabiliseerd, omdat de verschillen aanzienlijk kleiner zijn dan in voorgaande jaren.

5.2 Projectorganisatie

Onder de component projectorganisatie verstaan wij alle personeelskosten die gemeenten maken voor projectleiders, projectmedewerkers, projectsecretarissen, communicatie-medewerkers en medewerkers die zich specifiek bezighouden met de opvang van Oekraïners.

Kosten voor projectorganisatie worden zowel in de GOO als in de POO gemaakt. Gemeenten schatten dat gemiddeld 95% van de kosten voor projectorganisatie worden gemaakt voor de GOO.
Uitgaande van de registratiecijfers van juli 2025 zitten er 41.935 Oekraïners in het 'eigen circuit' tegenover 95.482 gerealiseerde bedden in de GOO.[3] Dit komt neer op ongeveer 30% van de ontheemden in de particuliere opvang, terwijl maar 5% van de projectorganisatiekosten hieraan wordt besteed. Net als vorig jaar kost een ontheemde in de GOO dus aanzienlijk meer in de uitvoering van een ontheemde in de POO.

Landelijk is het gemiddelde aan kosten voor de projectorganisatie €99 per gerealiseerd bed per maand. Als we dit vergelijken met de kosten in 2023 en 2024, zien we, zoals verwacht, een vrij stabiele afnemende trend. Opvallend is dat het percentage van ontheemden in de POO ten opzichte van het totaal aantal ontheemden lager ligt dan vorig jaar (34% vs. 30%). Dit betekent dat de projectorganisatiekosten binnen de GOO iets meer zijn gedaald dan volgens de trendlijn. Zoals eerder vermeld lag een afname in projectorganisatiekosten in de lijn der verwachting, met name door een lagere behoefte aan projectmatig werken omdat gemeenten meer ervaring hebben met de opvang van Oekraïners. De extra afname zou kunnen komen doordat gemeenten vaker gedwongen hebben moeten besparen met de inzet van externe krachten.

Met een gemiddelde van ca. € 76.000 per maand komen de G4-gemeenten nog altijd het duurste uit. Dit komt doordat de kosten door de omvang van de gemeenten worden gegroepeerd in een functie als projectorganisatiekosten. Met andere woorden, de kosten zijn makkelijker meetbaar.

Middelgrote en grote gemeenten zijn gemiddeld ongeveer even duur uit met kosten van respectievelijk ca. € 24.000 en € 27.000.
Bij kleine gemeenten zijn we gemiddelde kosten van ca. € 15.000. Dit wijkt af van vorig jaar. Een oorzaak hiervoor is dus dat deze groep gemeenten het minste zicht heeft over kosten. Daarnaast kan het zijn dat deze gemeenten relatief veel hebben moeten besparen op de inzet van externe krachten.

[3] Het begrip 'eigen circuit' is breder dan het aantal mensen in de POO. Dit zijn alle ingeschreven Oekraïners, die niet in de gemeentelijk opvang zitten. Exacte gegevens over het aantal personen in de POO ontbreken.

5.3 Tolkkosten

Onder tolkkosten verstaan we exclusief kosten die worden gemaakt wanneer iemand specifiek wordt ingehuurd om te vertalen. Gemeentemedewerkers of locatiebegeleiders die Oekraïens spreken zijn hierin niet meegenomen.
Gemiddeld geven gemeenten zo'n € 5 uit per maand per gerealiseerd bed aan de werkzaamheden van een tolk. Dit bedrag is licht gedaald. Het bedroeg € 6 in 2023.[4]

Een aantal gemeenten hebben aangegeven graag meer tolken in te willen huren, maar dit niet doen om te bezuinigen in de kosten. Meer inzet van tolken zou de kwaliteit van voornamelijk psychosociale hulp ten goede komen. Een taalbarrière kan namelijk het uiten van emoties, en het creëren van een vertrouwensband verhinderen.



[4] Tolkkosten zijn vorig jaar niet apart uitgevraagd in de enquête. Deze kosten maakten deel uit van de projectorganisatie. Om deze reden vergelijken wij dit met het resultaat van 2023.

5.4 Samenvatting uitvoeringskosten

Als we de verschillende componenten bij elkaar optellen, zien we dat de gemiddelde uitvoeringskosten in zijn totaliteit ten opzichte van vorig jaar (€ 158) met € 17 zijn gedaald naar € 141 per maand per gerealiseerd bed.

De oorzaak van deze daling is, zoals te zien in de grafiek, de verdere afname van de kosten voor projectorganisatie. Sinds 2023 nemen de projectorganisatiekosten geleidelijk af. De lichte versnelling in afname kan komen doordat gemeenten meer hebben moeten besparen in de inzet van externe krachten. G4-gemeenten komen veruit het duurst uit, maar kleine gemeenten zijn dit jaar goedkoper uit, wat kan betekenen dat de bezuiniging op de inzet van externe krachten voornamelijk hier heeft plaatsgevonden.

Kosten voor de overige componenten hebben zich nauwelijks ontwikkeld, en lijken dus meer gestabiliseerd.
Er ontbreekt echter een volledig beeld van de kosten van verstrekkingen en burgerzaken, inclusief een uitgesplitst onderdeel van het innen van de eigen bijdrage, omdat de medewerkers die deze werkzaamheden uitvoeren in de meeste gevallen niet registreren hoeveel tijd zij besteden aan de werkzaamheden die gemoeid gaan met de ontheemde Oekraïners.

Tolkkosten zijn stabiel gebleven, al gaven sommige gemeenten tijdens de diepte-interviews aan dat ze hier liever meer aan uitgeven, om de kwaliteit van de zorg te verhogen. Dit is echter een kostenpost waarop wordt bezuinigd, om uit te kunnen komen met de vergoeding vanuit het normbedrag.

6. BTW Compensatiefonds

Naast het normbedrag ontvangen gemeenten ook een andere vergoeding waarmee zij de kosten van de GOO kunnen dekken. In mei 2022 is afgesproken dat gemeenten 30% van betaalde btw terug kunnen vragen uit het btw-compensatiefonds. Wij refereren naar deze 30% van de btw als de “niet-kostprijsverhogende btw”. Op basis van de resterende 70% van de btw (ook wel de kostprijsverhogende btw) en de netto kosten wordt het normbedrag bepaald.

In ons onderzoek hebben wij gemeenten gevraagd hoe hoog het totaal aan niet-kostprijsverhogende btw is in de meest recente maand waarover zij de kosten goed in beeld hebben.
78 gemeenten hebben een bruikbaar antwoord ingevuld. Wij hebben 5 uitschieters aan de bovenkant eruit gehaald wanneer het BCF-maandbedrag niet strookte met de maandelijkse kosten die gemeenten maakten. 39 gemeenten hebben geen kosten ingevuld. Een gedeelte hiervan heeft aangegeven dat de kosten hiervan niet inzichtelijk zijn. Van de gemeenten die dit niet hebben aangegeven is niet duidelijk of het bedrag ook niet inzichtelijk is of dat zij geen btw terug claimen via het btw-compensatiefonds.

Van de 78 gemeenten die een bruikbaar antwoord hebben ingevuld, komt het bedrag wat zij per dag per bed terug claimen uit het btw-compensatiefonds uit op € 1,47. Dit is gelijk aan het bedrag wat gemeenten vorig jaar per dag per bed terug claimden uit het btw-compensatiefonds.

7. Particuliere Opvang Oekraïners

De kosten die gemeenten maken binnen de particuliere opvang van Oekraïners zijn onderverdeeld in drie kostencomponenten: buitengewone kosten, verstrekkingen en burgerzaken, en projectorganisatie. De definities van iedere component zijn gelijk aan de definities zoals gesteld voor dezelfde componenten in de GOO. Per component wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingen en inzichten, waarna deze in paragraaf 6.4 worden samengevat.

Gemiddelde kosten per bed per maand: 4. Particuliere opvang		
	2024	**2025**
4.1. Buitengewone kosten POO	€ 4	€ 3
4.2. Verstrekkingen en burgerzaken POO	€ 18	€ 21
4.3. Projectorganisatie POO	€ 18	€ 26
Totaal	**€ 40**	**€ 50**

7.1 Buitengewone kosten

De gemiddelde maandelijkse buitengewone kosten per bed per ontheemde in de POO bedraagt in 2025 € 3. Dit is een lichte afname ten opzichte van vorig jaar, wat in de lijn der verwachting ligt. Kijkend naar de spreiding van de kosten (zie bijlage 8), zien we dat de meeste gemeenten aangeven geen kosten te maken, of hier geen inzicht in te hebben. Van de gemeenten die wel kosten hebben ingevoerd, zitten er een aantal uitschieters naar boven tussen. Waar mogelijk zijn deze kosten nagevraagd bij de gemeenten. Voornamelijk gemeenten met een beperkt aantal ontheemden in de POO kennen hogere gemiddelde kosten wanneer er specifieke gevallen voordoen die extra kosten met zich mee brengen.

7.2 Verstrekkingen en burgerzaken

Gemeenten schatten dat ongeveer 16% van de totale kosten aan verstrekkingen en burgerzaken worden gemaakt binnen de POO. Hiermee komen de gemiddelde kosten uit op € 21 per maand per ontheemde. Hierin is dus voor het eerst een toename te zien. Dit kan komen doordat meer gemeenten inzicht hebben verkregen in de administratiekosten die gemoeid zijn bij verstrekkingen en burgerzaken. Vooral bij kleine gemeenten vallen deze kosten met een gemiddelde van € 32 per maand per bed hoog uit. Deze gemeenten hebben wellicht nog een slag te slaan in procesverbetering om deze kosten te beperken.

7.3 Projectorganisatie

De toename in de gemiddelde kosten voor de POO wordt voornamelijk veroorzaakt door de significante stijging in de uitvoeringskosten voor projectorganisatie. Deze komen uit op gemiddeld € 26 per maand per ontheemde. Dit is een toename ten opzichte van de € 18 van vorig jaar.

Zoals vermeld in hoofdstuk 5, bestaan de kosten voor projectorganisatie voor gemeenten gemiddeld voor 95% uit kosten binnen de GOO, en voor 5% binnen de POO. Op basis van deze verhouding zijn ook de gemiddelde kosten voor projectorganisatie binnen de POO berekend. Aannemelijk is dat gemeenten die minder goed zicht hebben op kosten binnen de POO een relatief hoog percentage hebben toegerekend, wat enigszins een vertekenend beeld kan geven.

Daarbij kan de stijging deels worden verklaard worden doordat er meer en andere gemeenten hebben deelgenomen aan de enquête in vergelijking met voorgaande jaren.

7.4 Samenvatting kosten POO

In vergelijking met vorig jaar is er een aanzienlijke stijging te zien in de gemiddelde kosten met betrekking tot particuliere opvang. De gemiddelde kosten zijn van € 40 gestegen naar € 50. Dit komt met name door een stijging in kosten die gemeenten maken voor projectorganisatie.

Buitengewone kosten zijn met € 1 gedaald, waar kosten met betrekking tot verstrekkingen en burgerzaken met € 3 zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar.

Een kanttekening die bij de stijging van de totale kosten moet worden gemaakt is dat veel gemeenten nog onvoldoende inzicht hebben in zowel de ontheemden in de POO, als de kosten die hierbij worden gemaakt. Gemeenten verrichten indirect al werkzaamheden voor POO, maar deze zijn lastig te duiden of toe te rekenen.

Zo heeft een aantal gemeenten aangegeven dat activiteiten zoals dagbesteding en locatiebegeleiding en in sommige gevallen taallessen ook beschikbaar zijn voor ontheemden in de POO. Hierbij wordt actief geprobeerd om deze mensen te bereiken en te stimuleren om mee te doen. Echter, wordt niet in kaart gebracht hoeveel ontheemden uit de POO hier daadwerkelijk gebruik van maken ten opzichte van ontheemden in de gemeentelijke opvang. Hierdoor is het lastig te bepalen wat de kosten hiervoor zijn per ontheemde. Veelal wordt er hier dan ook geen antwoord op gegeven.

Daarnaast hebben enkele gemeenten in de interviews aangegeven dat de afstand tot de ontheemden in de POO toeneemt. Er is in sommige gevallen zeer beperkt zicht op hoeveel ontheemden zich precies in de POO bevinden, en wat de leefomstandigheden van deze personen zijn. Het aantal contactmomenten lijkt te verminderen, in sommige gevallen tot het nulpunt.

Een hierbij interessant gegeven is dat de totale gemiddelde kosten lijken toe te nemen naarmate de omvang van de gemeente krimpt (zie bijlage 3). Zo zijn de kosten voor G4-gemeenten gemiddeld het laagst, en voor kleine gemeenten het hoogst. Dit indiceert dat de afstand tussen ontheemden in de POO en de gemeente enigszins evenredig is ten opzichte van de omvang van de gemeente.

Over het algemeen weten gemeenten relatief weinig over de staat van de ontheemden in de POO, en zien we ook weinig structuur in de inrichting van activiteiten met betrekking tot de POO.

8. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de geactualiseerde kostencomponenten en de uitkomsten van een landelijke enquête onder alle gemeenten, waarvan 123 gemeenten een bruikbaar antwoord hebben gegeven (samen goed voor circa 45% van de opvangplekken), is een gewogen analyse uitgevoerd. Deze analyse is verder verdiept met tien diepte-interviews. De combinatie van deze bronnen biedt een actueel en representatief beeld van de kosten van de opvang. Op grond hiervan zijn de volgende conclusies geformuleerd, die zijn geclusterd naar de belangrijkste thema's in dit onderzoek:

- Accommodatiekosten
- POO
- Ligging locatie (provincies)
- BTW compensatiefonds
- Algemene conclusies en aanbevelingen

Waar van toepassing hebben we een aanbeveling geformuleerd.

8.1 Accommodatiekosten

De gemiddelde opvangkosten per plek per maand zijn ten opzichte van vorig jaar gedaald, maar de spreiding tussen gemeenten blijft groot.

Binnen de gemeentelijke opvang (GOO) bedragen de kosten in 2025 gemiddeld € 1.362 per maand per bed (€ 45 per plek per dag), een daling van 8% (€ 124) ten opzichte van 2024. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat gemeenten minder gebruikmaken van dure locaties zoals hotels en schepen en vaker kiezen voor goedkopere voorzieningen zoals vakantiewoningen, reguliere woningen en appartementen. Dit leidde tot een daling van de onderdaklasten van€ 95 naar € 1.185 per bed per maand in de GOO.

Accommodatie en inventaris blijven de grootste kostenpost, terwijl uitvoeringskosten structureel een substantieel deel vormen.

De gemiddelde kosten voor onderdak zijn in 2025 € 95 per maand per bed gedaald ten opzichte van vorig jaar. De grootste daling zit in accommodatie en inventaris (€ 51), doordat gemeenten minder gebruikmaken van dure locaties zoals hotels en schepen en vaker kiezen voor goedkopere voorzieningen zoals vakantiewoningen, huizen en appartementen. Bij veelgebruikte typen, zoals "overige locaties zonder eigen sanitair en kookvoorziening", namen de kosten af met € 64, wat het gemiddelde sterk drukt. Alleen de kosten van schepen verdubbelden bijna, maar dit heeft beperkte invloed omdat zij slechts 1% van de bedden betreffen. De daling van de kosten zit tevens in het grotere aandeel bedden van accommodatietypen.

De gemiddelde kosten voor gas, water en elektra daalden € 18 tot € 104 per bed per maand, mede door lagere energieprijzen en nieuw afgesloten contracten. Locatiebegeleiding kost gemiddeld € 237 (-€ 29), met lagere uitgaven bij zelfstandige woonvormen. Schoonmaak steeg licht naar € 43, vooral bij hotels. Beveiliging (€ 228, +€ 15) en catering (€ 90 gemiddeld, € 462 bij locaties mét catering) blijven sterk afhankelijk van het type accommodatie.

Over het geheel zijn de onderdakvoorzieningen goedkoper geworden door de inzet van goedkopere locaties, dalende energieprijzen en een efficiëntere organisatie van ondersteunende voorzieningen.

De verschuiving van hotels en schepen naar woningen en vakantiewoningen heeft geleid tot een lager gemiddeld kostenniveau.

Net als vorig jaar wordt het grootste deel van de Oekraïense ontheemden opgevangen in gebouwen zonder eerdere woonfunctie en zonder eigen sanitair of kookvoorziening. Ten opzichte van vorig jaar is het gebruik van bovengemiddeld dure opvanglocaties, zoals hotels, schepen en locaties met volledig eigen voorzieningen, afgenomen. Daartegenover maken gemeenten vaker gebruik van relatief goedkope vormen van opvang, zoals vakantiewoningen, reguliere woningen, appartementen en overige locaties met beperkte voorzieningen.

Het type locatie heeft een duidelijke invloed op de kosten voor onderdak binnen de GOO. G4-gemeenten zijn met afstand het duurst, met gemiddelde maandelijkse kosten van € 1.766 per bed (€ 58 per dag). De overige typen gemeenten (groot, middelgroot en klein) liggen met gemiddeld € 1.300 per bed per maand (€ 43 per dag) substantieel lager.

Bij duurdere locatietypen zoals schepen en hotels zijn naast accommodatie ook schoonmaak en catering bovengemiddeld duur. Naast verschillen in locatietypen laten de gegevens zien dat sommige kostenposten, zoals beveiliging, bij G4-gemeenten hoger liggen dan elders.

Aanbeveling: Gemeenten realiseren uit zichzelf steeds meer permanente locaties. Ga met de gemeenten kijken naar duurzame huisvesting met een langere tijdshorizon dan nu van toepassing is. Gemeenten schatten in dat accommodatiekosten dan nog goedkoper kunnen worden.

8.2 POO

Gemeenten hebben voor de POO hogere projectorganisatiekosten. Beperkt inzicht geeft minder grip op totale POO kosten.

In de particuliere opvang (POO) zijn de kosten daarentegen gestegen: van € 40 naar € 50 per maand per persoon, voornamelijk door hogere projectorganisatiekosten.

Een belangrijke kanttekening is dat veel gemeenten nog onvoldoende inzicht hebben in zowel het aantal ontheemden binnen de POO als de daaraan verbonden kosten. Ook verrichten gemeenten indirect werkzaamheden voor de POO die moeilijk te duiden of toe te rekenen zijn.

Aanbeveling: Mobiliseer gemeenten die veel POO opvang hebben om te bekijken welke processen er georganiseerd zijn om relevante POO data te verzamelen. De lessen die hieruit getrokken kunnen worden kunnen bijdragen aan betere processen en inzichten.

8.3 Ligging locatie

De kosten van locaties verschillen tussen provincies en hangt samen met de verdeling van opvanglocaties per regio.

De gemiddelde maandelijkse en dagelijkse kosten per bed in de GOO verschillen per provincie. De kosten zijn het hoogst in Noord-Holland. De resultaten van G4 gemeenten laten zien dat de kosten van locaties hoog zijn door gebruik van hotels, huizen en appartement en schepen, naast het feit dat de marktprijzen voor accommodatie doorgaans hoger zijn in dichtbevolkte gebieden.

8.4 BTW-compensatiefonds

Gemeenten claimen gemiddeld € 1,47 per bed per dag uit het BCF, gelijk aan vorig jaar, maar bij veel gemeenten ontbreekt nog inzicht in de daadwerkelijke omvang van de claims.

Gemeenten ontvangen naast het normbedrag een aanvullende vergoeding via het btw-compensatiefonds. Sinds mei 2022 kunnen zij 30% van de btw terugvragen (niet-kostprijsverhogende btw). De overige 70% (kostprijsverhogende btw) en de netto kosten vormen samen de basis voor het normbedrag. In dit onderzoek leverden 78 gemeenten bruikbare gegevens aan, waarbij 5 uitschieters zijn verwijderd; 39 gemeenten leverden geen inzichtelijke gegevens. Het gemiddelde bedrag dat gemeenten terugkrijgen bedraagt €1,47 per dag per bed, gelijk aan vorig jaar.

Uit de respons blijkt dat gemeenten gebruikmaken van specifieke rekeningen, deelprojecten en fiscale controles, maar dat het toewijzen van kosten en btw administratief complex blijft.

8.6 Algemene conclusies en aanbevelingen

Het normerend effect beïnvloedt gemeentelijke keuzes

De vastgestelde normbedragen werken in de praktijk niet alleen vergoedend, maar ook sturend. Gemeenten richten hun uitgaven vaak naar het normbedrag, waardoor een te laag bedrag kan leiden tot financieringstekort en uitstel van investeringen, terwijl een te hoog bedrag risico's van overcompensatie en inefficiëntie met zich meebrengt. Bovendien, is er een meerkostenbepaling waarbij gemeenten ook aanspraak kunnen maken op alle meerkosten op basis van werkelijke kosten indien de locaties in de gemeente tezamen de kosten overstijgen,

Het onderzoek laat zien dat er grote spreiding bestaat in de werkelijke kosten tussen gemeenten en opvangtypen. Daarmee is het normerend effect een cruciale factor: het beïnvloedt niet alleen de financiering, maar ook het gedrag van gemeenten en de inrichting van de opvangpraktijk.

Aanbeveling: Bij de herijking van de bekostigingssystematiek per 1 januari 2026 verdient het aanbeveling om het normerend effect expliciet mee te wegen. In plaats van één uniform normbedrag zou overwogen kunnen worden te werken met gedifferentieerde normbedragen of bandbreedtes, die beter aansluiten bij de variatie in kosten tussen opvangtypen en gemeenten. Dit beperkt de risico's van onder- of overfinanciering en vergroot de kans dat de norm zowel uitvoerbaar als realistisch is.

Bijlage 1: Respons

Respons per type gemeente		
	Respons	**% van type gemeente bereikt**
G4	3	75%
Groot (100.000+ inwoners)	16	57%
Middelgroot (50.000-100.000 inwoners)	29	45%
Klein (<50.000 inwoners)	75	30%
Totaal	**123**	**36%**

Respons per provincie		
	Respons	**% van gemeenten in provincie bereikt**
Groningen	4	40%
Friesland	9	50%
Drenthe	4	33%
Overijssel	16	64%
Flevoland	5	83%
Gelderland	14	27%
Utrecht	12	46%
Noord-Holland	12	27%
Zuid-Holland	16	32%
Zeeland	2	15%
Noord-Brabant	18	32%
Limburg	11	35%
Totaal	**123**	**36%**

Respons per type locatie	
	Aantal gemeenten met dit locatietype
Hotels (ook ander publiek)	6
Hotels (alleen Oekraïners)	22
Schepen	3
Vakantiewoningen	29
Huizen en appartementen	53
Flexwoningen	20
Overig eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	17
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	9
Overig eigen sanitair eigen kookvoorziening	24
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	59

Bijlage 2: Omschrijving kostencomponenten

Omschrijving kostencomponenten 1. Onderdak GOO						
	1.1. Accommodatie en inventaris	**1.2. Gas, water en elektra**	**1.3. Locatiebegeleiding**	**1.4. Schoonmaak**	**1.5. Beveiliging**	**1.6. Catering**
Omvat	▸ Huur accommodaties, of kosten inzet eigen (aangekochte) gebouw ▸ Reguliere structurele onderhoudskosten ▸ Kosten roerende goederen	▸ Gas, water en elektra ▸ Internettoegang (wifi)	▸ Woonbegeleiding (medewerkers op locatie) ▸ Locatiemanagement/ huis meesterschap) ▸ Contact schoonmaak ▸ Contact beveiligers ▸ Contact pandbeheer	▸ Kosten schoonmaak locatie ▸ Schoonmaak- en hygiëne artikelen (bijv. zeep, handdoeken)	▸ Kosten van (inhuur van) professionele beveiligers ▸ Beveiligingsapparatuur (camerabeveiliging, etc.)	▸ Eten en drinken op de opvanglocaties
Opmerking	Omvat alleen 'semi-structurele kosten', niet transitiekostenwant daar is een aparte regeling voor.	Niet altijd apart te onderscheiden van 1.1	Omvat loonkosten, overhead, VOG, BHV, reiskosten, overige diploma's	Niet altijd apart te onderscheiden van 1.1	Niet altijd apart te onderscheiden van 1.1	Niet wettelijk verplicht om te verstrekken. Komt toch voor door locaties waar koken niet mogelijk is. Wordt soms ingehouden op leefgeld

Omschrijving kostencomponenten 2. Overige verstrekkingen GOO			Omschrijving kostencomponenten 3. Uitvoeringskosten GOO			
	2.1. Dagbesteding	**2.2. Buitengewone kosten GOO**		**3.1. Verstrekkingen en burgerzaken GOO**	**3.2. Projectorganisatie GOO**	**3.3. Tolkkosten**
Omvat	▸ Inkoop recreatieve en educatieve activiteiten, of ▸ Kosten om recreatieve en educatieve activiteiten 'in house' te verzorgen, of ▸ Vergoedingen aan vrijwilligers ▸ Materiaal dagbesteding	Materiële kosten voor bijvoorbeeld: ▸ Tandarts ▸ Bril/gehoorapparaat ▸ Verplaatsing ▸ Uitvaart ▸ Etc.	**Omvat**	▸ Uitkeren leefgeld ▸ Administratiekosten leefgeld ▸ Inschrijven in BRP ▸ Openen bankrekening ▸ Afsluiten WA-verzekering	▸ Projectleiding ▸ Beleids-afstemming (coördinatie met werk, onderwijs en zorg) ▸ Coördinatie vrijwilligers ▸ Communicatie-medewerkers ▸ Extra bedrijfsvoerings-capaciteit	▸ Kosten tolken ▸ Inkopen en aansturen van tolken
Opmerking	Indien gemeenten dit zelf verzorgen, rekenen we personeelskosten om naar materiële prijs	Omvat géén kosten die uit ander budget gedekt worden, zoals medische kosten of onderwijs	**Opmerking**	Niet altijd apart te onderscheiden van 3.2	Reguliere bedrijfsvoerings-ondersteuning (control, administratie, secretariaat, communicatie, etc.) rekenen we mee via de prijs; niet via uren	Niet altijd apart te onderscheiden van 3.2

Omschrijving kostencomponenten 4. Particuliere Opvang			
	4.1. Buitengewone kosten POO	**4.2. Verstrekkingen en burgerzaken POO**	**4.3. Projectorganisatie POO**
Omvat	Materiële kosten voor bijvoorbeeld: ▸ Tandarts ▸ Bril/gehoorapparaat ▸ Verplaatsing ▸ Uitvaart ▸ Etc.	▸ Uitkeren leefgeld ▸ innen eigen bijdrage GOO ▸ Administratiekosten leefgeld ▸ Inschrijven in BRP ▸ Openen bankrekening ▸ Afsluiten WA-verzekering	▸ Projectleiding ▸ Beleidsafstemming (coördinatie met werk, onderwijs en zorg) ▸ Communicatie ▸ Coördinatie vrijwilligers
Opmerking	Omvat géén kosten die uit ander budget gedekt worden, zoals medische kosten of onderwijs	Omvat loonkosten, overhead, VOG, BHV, reiskosten, overige diploma's	Omvat loonkosten, overhead, VOG, BHV, reiskosten, overige diploma's

Bijlage 3: Gemiddelde kosten per type gemeente en per provincie

Gemiddelde kosten per maand per bed per kostencomponent per type gemeente					
	G4	**Groot (100.000+ inwoners)**	**Middelgroot (50.000-100.000 inwoners)**	**Klein (<50.000 inwoners)**	**Gemiddeld**
GOO	€ 1.766	€ 1.305	€ 1.298	€ 1.301	**€ 1.362**
1. Onderdak GOO	€ 1.637	€ 1.147	€ 1.125	€ 1.088	**€ 1.185**
1.1. Accommodatie en inventaris	€ 734	€ 375	€ 444	€ 507	**€ 483**
1.2. Gas, water, elektra	€ 149	€ 80	€ 90	€ 117	**€ 104**
1.3. Locatiebegeleiding	€ 404	€ 233	€ 228	€ 182	**€ 237**
1.4. Schoonmaak	€ 33	€ 52	€ 53	€ 32	**€ 43**
1.5. Beveiliging	€ 238	€ 267	€ 259	€ 167	**€ 228**
1.6. Catering	€ 80	€ 139	€ 51	€ 81	**€ 90**
2. Overige verstrekkingen GOO	€ 33	€ 32	€ 36	€ 40	**€ 36**
2.1. Dagbesteding	€ 25	€ 13	€ 26	€ 17	**€ 19**
2.2. Buitengewone kosten	€ 8	€ 19	€ 9	€ 23	**€ 17**
3. Uitvoeringskosten GOO	€ 96	€ 125	€ 137	€ 173	**€ 141**
3.1. Verstrekkingen en burgerzaken GOO	€ 15	€ 30	€ 31	€ 53	**€ 36**
3.2. Projectorganisatie	€ 81	€ 90	€ 100	€ 115	**€ 99**
3.3. Tolkkosten	€ 0	€ 5	€ 6	€ 6	**€ 5**
4. Particuliere opvang	€ 22	€ 50	€ 63	€ 94	**€ 50**
4.1. Buitengewone kosten POO	€ 0	€ 1	€ 1	€ 13	**€ 3**
4.2. Verstrekkingen en burgerzaken POO	€ 16	€ 25	€ 18	€ 31	**€ 21**
4.3. Projectorganisatie POO	€ 6	€ 25	€ 44	€ 34	**€ 26**

Gemiddelde kosten per maand per bed per kostencomponent per provincie													
	GR	**FR**	**DR**	**OV**	**FL**	**GL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZL**	**NB**	**LB**	**Gem.**
GOO	€ 1.322	€ 1.197	€ 1.466	€ 1.189	€ 1.550	€ 1.140	€ 1.170	€ 1.687	€ 1.281	€ 1.075	€ 1.503	€ 1.247	**€ 1.362**
1. Onderdak GOO	€ 1.181	€ 1.041	€ 1.023	€ 998	€ 1.336	€ 1.003	€ 985	€ 1.536	€ 1.091	€ 931	€ 1.326	€ 1.113	**€ 1.185**
1.1. Accommodatie en inventaris	€ 218	€ 529	€ 302	€ 380	€ 445	€ 501	€ 394	€ 676	€ 537	€ 302	€ 383	€ 578	**€ 483**
1.2. Gas, water, elektra	€ 107	€ 88	€ 77	€ 92	€ 49	€ 82	€ 135	€ 120	€ 108	€ 136	€ 106	€ 160	**€ 104**
1.3. Locatiebegeleiding	€ 384	€ 183	€ 199	€ 199	€ 313	€ 124	€ 225	€ 258	€ 246	€ 306	€ 317	€ 177	**€ 237**
1.4. Schoonmaak	€ 38	€ 24	€ 38	€ 37	€ 80	€ 35	€ 37	€ 52	€ 12	€ 25	€ 61	€ 61	**€ 43**
1.5. Beveiliging	€ 428	€ 167	€ 407	€ 243	€ 261	€ 145	€ 107	€ 253	€ 189	€ 161	€ 332	€ 117	**€ 228**
1.6. Catering	€ 6	€ 51	€ 0	€ 47	€ 187	€ 116	€ 87	€ 178	€ 0	€ 0	€ 127	€ 20	**€ 90**
2. Overige verstrekkingen GOO	€ 20	€ 38	€ 66	€ 27	€ 59	€ 25	€ 58	€ 43	€ 34	€ 5	€ 19	€ 46	**€ 36**
2.1. Dagbesteding	€ 9	€ 15	€ 3	€ 20	€ 24	€ 7	€ 43	€ 24	€ 23	€ 5	€ 10	€ 28	**€ 19**
2.2. Buitengewone kosten	€ 11	€ 23	€ 63	€ 7	€ 35	€ 17	€ 15	€ 19	€ 10	€ 0	€ 9	€ 17	**€ 17**
3. Uitvoeringskosten GOO	€ 121	€ 118	€ 377	€ 164	€ 154	€ 112	€ 127	€ 108	€ 157	€ 139	€ 159	€ 88	**€ 141**
3.1. Verstrekkingen en burgerzaken GOO	€ 45	€ 29	€ 89	€ 35	€ 49	€ 30	€ 29	€ 23	€ 32	€ 31	€ 48	€ 43	**€ 36**
3.2. Projectorganisatie	€ 67	€ 87	€ 280	€ 124	€ 95	€ 80	€ 90	€ 79	€ 121	€ 108	€ 105	€ 39	**€ 99**
3.3. Tolkkosten	€ 8	€ 2	€ 8	€ 4	€ 10	€ 2	€ 8	€ 7	€ 3	€ 0	€ 5	€ 6	**€ 5**
4. Particuliere opvang	€ 164	€ 76	€ 20	€ 67	€ 60	€ 34	€ 43	€ 76	€ 22	€ 196	€ 62	€ 57	**€ 50**
4.1. Buitengewone kosten POO	€ 0	€ 4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1	€ 1	€ 1	€ 0	€ 2	€ 41	**€ 3**
4.2. Verstrekkingen en burgerzaken POO	€ 68	€ 29	€ 17	€ 22	€ 29	€ 20	€ 15	€ 30	€ 12	€ 13	€ 32	€ 13	**€ 21**
4.3. Projectorganisatie POO	€ 96	€ 43	€ 13	€ 45	€ 32	€ 14	€ 27	€ 45	€ 10	€ 183	€ 27	€ 3	**€ 26**

Bijlage 4: Aandeel locatietypen per type gemeente en per provincie

Verdeling bedden naar locatietype per type gemeente					
	G4	**Groot (100.000+ inwoners)**	**Middelgroot (50.000-100.000 inwoners)**	**Klein (<50.000 inwoners)**	**Gemiddeld**
Hotels (ook ander publiek)	0%	7%	1%	2%	**3%**
Hotels (alleen Oekraïners)	16%	5%	9%	10%	**9%**
Schepen	6%	0%	0%	2%	**1%**
Vakantiewoningen	0%	2%	4%	24%	**10%**
Huizen en appartementen	2%	12%	7%	14%	**10%**
Flexwoningen	2%	6%	9%	5%	**6%**
Overig eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	14%	5%	5%	7%	**7%**
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	0%	9%	7%	5%	**6%**
Overig eigen sanitair eigen kookvoorziening	25%	6%	9%	15%	**12%**
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	35%	48%	50%	17%	**36%**

Verdeling bedden naar locatietype per provincie													
	GR	**FR**	**DR**	**OV**	**FL**	**GL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZL**	**NB**	**LB**	**Gem.**
Hotels (ook ander publiek)	0%	0%	0%	0%	17%	5%	0%	7%	0%	0%	1%	0%	**3%**
Hotels (alleen Oekraïners)	0%	32%	0%	8%	2%	5%	6%	21%	2%	20%	2%	2%	**9%**
Schepen	0%	0%	0%	0%	4%	3%	0%	5%	0%	0%	0%	0%	**1%**
Vakantiewoningen	3%	14%	0%	18%	0%	32%	2%	0%	1%	0%	7%	30%	**10%**
Huizen en appartementen	10%	10%	0%	6%	27%	9%	15%	12%	10%	0%	8%	3%	**10%**
Flexwoningen	12%	6%	0%	4%	5%	6%	5%	5%	20%	0%	1%	3%	**6%**
Overig eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	2%	12%	0%	2%	0%	4%	5%	11%	4%	32%	3%	22%	**7%**
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	0%	0%	0%	7%	0%	10%	2%	11%	7%	0%	7%	0%	**6%**
Overig eigen sanitair eigen kookvoorziening	22%	8%	46%	2%	11%	11%	6%	1%	33%	0%	12%	30%	**12%**
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	50%	18%	54%	53%	34%	17%	59%	27%	23%	48%	60%	10%	**36%**

Bijlage 5: Kosten accommodatie en inventaris per locatietype per type gemeente en per provincie

Kosten accommodatie en inventaris per locatietype per type gemeente					
	G4	**Groot (100.000+ inwoners)**	**Middelgroot (50.000-100.000 inwoners)**	**Klein (<50.000 inwoners)**	**Gemiddeld**
Hotels (ook ander publiek)	n.v.t.	€ 755	€ 421	€ 1.085	**€ 791**
Hotels (alleen Oekraïners)	€ 1.710	€ 769	€ 826	€ 873	**€ 1.041**
Schepen	€ 1.740	n.v.t.	n.v.t.	€ 1.969	**€ 1.835**
Vakantiewoningen	n.v.t.	€ 600	€ 338	€ 414	**€ 417**
Huizen en appartementen	€ 227	€ 228	€ 436	€ 386	**€ 335**
Flexwoningen	€ 397	€ 439	€ 1.052	€ 364	**€ 638**
Overig eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	€ 476	€ 275	€ 323	€ 528	**€ 424**
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	n.v.t.	€ 160	€ 374	€ 500	**€ 317**
Overig eigen sanitair eigen kookvoorziening	€ 616	€ 551	€ 286	€ 495	**€ 497**
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	€ 323	€ 323	€ 331	€ 360	**€ 332**

Kosten accommodatie en inventaris per locatietype per provincie													
	GR	**FR**	**DR**	**OV**	**FL**	**GL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZL**	**NB**	**LB**	**Gem.**
Hotels (ook ander publiek)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 610	€ 1.116	n.v.t.	€ 825	n.v.t.	n.v.t.	€ 962	n.v.t.	**€ 791**
Hotels (alleen Oekraïners)	n.v.t.	€ 788	n.v.t.	€ 836	€ 835	€ 865	€ 1.065	€ 1.388	€ 366	€ 595	€ 805	€ 947	**€ 1.041**
Schepen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 2.807	€ 1.317	n.v.t.	€ 1.740	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	**€ 1.835**
Vakantiewoningen	€ 325	€ 543	n.v.t.	€ 291	n.v.t.	€ 476	€ 400	n.v.t.	€ 0	n.v.t.	€ 408	€ 454	**€ 417**
Huizen en appartementen	€ 137	€ 317	n.v.t.	€ 368	€ 210	€ 272	€ 331	€ 385	€ 243	n.v.t.	€ 532	€ 871	**€ 335**
Flexwoningen	€ 94	€ 445	n.v.t.	€ 502	€ 311	€ 354	€ 333	€ 581	€ 994	n.v.t.	€ 713	€ 195	**€ 638**
Overig eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	€ 275	€ 540	n.v.t.	€ 475	n.v.t.	€ 960	€ 285	€ 458	€ 295	€ 259	€ 439	€ 291	**€ 424**
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 476	n.v.t.	€ 228	€ 240	€ 194	€ 444	n.v.t.	€ 416	n.v.t.	**€ 317**
Overig eigen sanitair eigen kookvoorziening	€ 301	€ 237	€ 352	€ 153	€ 446	€ 629	€ 368	€ 452	€ 567	n.v.t.	€ 290	€ 817	**€ 497**
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	€ 218	€ 343	€ 260	€ 329	€ 285	€ 266	€ 366	€ 333	€ 347	€ 208	€ 344	€ 799	**€ 332**

Bijlage 6: Gemiddelde kosten per voorziening per locatietype

Gemiddelde kosten per maand per bed per voorziening per locatietype												
	1.3. Locatiebegeleiding			1.4. Schoonmaak			1.5. Beveiliging			1.6. Catering		
	Gem. kosten alle bedden	% bedden met voorziening	Gem. kosten bedden met voorziening	Gem. kosten alle bedden	% bedden met voorziening	Gem. kosten bedden met voorziening	Gem. kosten alle bedden	% bedden met voorziening	Gem. kosten bedden met voorziening	Gem. kosten alle bedden	% bedden met voorziening	Gem. kosten bedden met voorziening
Hotels(ook ander publiek)	€ 231	100%	€ 231	€ 102	100%	€ 102	€ 346	76%	€ 458	€ 456	77%	€ 590
Hotels (alleen Oekraïners)	€ 224	98%	€ 228	€ 71	74%	€ 95	€ 250	81%	€ 309	€ 342	62%	€ 553
Schepen	€ 217	100%	€ 217	€ 80	100%	€ 80	€ 201	100%	€ 201	€ 573	100%	€ 573
Vakantiewoningen	€ 139	83%	€ 167	€ 9	25%	€ 36	€ 121	56%	€ 215	€ 0	0%	n.v.t.
Huizen en appartementen	€ 101	76%	€ 133	€ 8	23%	€ 36	€ 58	20%	€ 293	€ 0	0%	n.v.t.
Flexwoningen	€ 148	92%	€ 160	€ 8	40%	€ 20	€ 111	53%	€ 207	€ 0	0%	n.v.t.
Overig eigen sanitair geen kookvoorziening	€ 181	98%	€ 185	€ 37	42%	€ 86	€ 174	80%	€ 218	€ 67	15%	€ 460
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	€ 321	100%	€ 321	€ 35	88%	€ 40	€ 327	98%	€ 334	€ 0	0%	n.v.t.
Overig eigen sanitair eigen kookvoorziening	€ 373	99%	€ 378	€ 38	92%	€ 41	€ 206	81%	€ 255	€ 5	2%	€ 321
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	€ 271	99%	€ 274	€ 60	84%	€ 71	€ 311	87%	€ 356	€ 91	26%	€ 350
Gemiddeld	**€ 237**	**95%**	**€ 251**	**€ 43**	**68%**	**€ 64**	**€ 228**	**74%**	**€ 308**	**€ 90**	**20%**	**€ 456**

Bijlage 7: Verdeling van voorzieningen over typen gemeenten en provincies

% bedden dat een voorziening heeft per type gemeente					
	G4	**Groot (100.000+ inwoners)**	**Middelgroot (50.000-100.000 inwoners)**	**Klein (<50.000 inwoners)**	**Gemiddeld**
1.3. Locatiebegeleiding	100%	95%	94%	92%	**95%**
1.4. Schoonmaak	81%	81%	76%	46%	**68%**
1.5. Beveiliging	97%	80%	78%	57%	**74%**
1.6. Catering	23%	29%	15%	14%	**20%**

% bedden dat een voorziening heeft per provincie													
	GR	**FR**	**DR**	**OV**	**FL**	**GL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZL**	**NB**	**LB**	**Gem.**
1.3. Locatiebegeleiding	100%	100%	93%	99%	95%	81%	95%	94%	93%	92%	96%	100%	**95%**
1.4. Schoonmaak	65%	54%	82%	59%	93%	59%	60%	68%	65%	69%	84%	61%	**68%**
1.5. Beveiliging	81%	58%	92%	85%	86%	69%	42%	77%	78%	92%	79%	56%	**74%**
1.6. Catering	7%	10%	0%	17%	51%	21%	24%	35%	0%	0%	23%	3%	**20%**

Bijlage 8: Spreiding

Spreiding kosten per kostencomponent											
	2024						**2025**				
	Gem.	Gem.	Min.	Q1	Mdn.	Q3	Max.	SD	VC	Pop.	Unieke waarden
1. Onderdak GOO											
1.1. Accommodatie en inventaris	€ 534	€ 483	€ 0	€ 224	€ 408	€ 611	€ 2807	€ 377	78%	42.566	226
1.2. Gas, water, elektra	€ 122	€ 104	€ 7	€ 63	€ 90	€ 144	€ 656	€ 64	62%	42.566	184
1.3. Locatiebegeleiding	€ 266	€ 237	€ 0	€ 104	€ 191	€ 336	€ 1550	€ 191	81%	42.566	153
1.4. Schoonmaak	€ 37	€ 43	€ 0	€ 0	€ 34	€ 68	€ 393	€ 50	115%	42.566	97
1.5. Beveiliging	€ 213	€ 228	€ 0	€ 47	€ 198	€ 350	€ 1148	€ 193	85%	42.566	110
1.6. Catering	€ 108	€ 90	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1695	€ 203	225%	42.566	35
2. Overige verstrekkingen GOO											
2.1. Dagbesteding	€ 34	€ 19	€ 0	€ 0	€ 10	€ 33	€ 250	€ 32	167%	42.566	59
2.2. Buitengewone kosten	€ 14	€ 17	€ 0	€ 0	€ 2	€ 20	€ 200	€ 30	180%	42.566	46
3. Uitvoeringskosten GOO											
3.1. Verstrekkingen en burgerzaken GOO	€ 32	€ 36	€ 1	€ 11	€ 23	€ 42	€ 274	€ 44	121%	42.566	117
3.2. Projectorganisatie	€ 126	€ 99	€ 0	€ 39	€ 76	€ 125	€ 583	€ 99	100%	42.566	118
3.3. Tolkkosten	n.v.t.	€ 5	€ 0	€ 0	€ 1	€ 4	€ 71	€ 11	219%	42.566	56
4. Particuliere opvang											
4.1. Buitengewone kosten POO	€ 4	€ 3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 100	€ 15	508%	10.637	13
4.2. Verstrekkingen en burgerzaken POO	€ 18	€ 21	€ 0	€ 4	€ 10	€ 23	€ 660	€ 40	187%	10.637	108
4.3. Projectorganisatie	€ 18	€ 26	€ 0	€ 2	€ 6	€ 23	€ 807	€ 58	226%	10.637	98

Q1 = 1e kwartiel
Mdn. = Mediaan
Q3 = 3e kwartiel
SD = Standaard deviatie
VC = variatiecoëfficiënt
Pop. = Populatie

Spreiding totale kosten onderdak GOO per locatietype											
	2024						**2025**				
	Gem.	Gem.	Min.	Q1	Mdn.	Q3	Max.	SD	VC	Pop.	Unieke waarden
Hotel (ook ander publiek)	€ 2.308	€ 2.097	€ 1.122	€ 2.010	€ 2.010	€ 2.708	€ 2.708	€ 491	23%	1.222	6
Hotels (alleen Oekraïners)	€ 2.308	€ 2.087	€ 857	€ 1.368	€ 2.080	€ 2.917	€ 4.200	€ 792	28%	3.891	22
Schepen	€ 3.043	€ 3.023	€ 2.713	€ 2.713	€ 2.713	€ 2.825	€ 4.284	€ 594	14%	603	3
Vakantiewoningen	€ 694	€ 786	€ 161	€ 492	€ 675	€ 915	€ 1.884	€ 416	41%	4.139	29
Huizen en appartementen	€ 614	€ 572	€ 47	€ 314	€ 589	€ 653	€ 1.532	€ 320	92%	4.322	52
Flexwoningen	€ 525	€ 965	€ 207	€ 654	€ 785	€ 1.215	€ 2.460	€ 528	32%	2.531	20
Overig eigen sanitair geen kookvoorziening	€ 1.108	€ 989	€ 360	€ 824	€ 900	€ 1.064	€ 1.945	€ 311	28%	2.811	17
Overig eigen kookvoorziening geen eigen sanitair	€ 1.074	€ 1.096	€ 804	€ 835	€ 1.058	€ 1.177	€ 1.659	€ 281	41%	2.450	8
Overig eigen sanitair eigen kookvoorziening	€ 1.260	€ 1.248	€ 208	€ 923	€ 1.310	€ 1.628	€ 2.994	€ 448	27%	5.218	24
Overig geen eigen sanitair geen eigen kookvoorziening	€ 1.148	€ 1.158	€ 327	€ 941	€ 1.210	€ 1.341	€ 2.581	€ 338	29%	15.379	59

Q1 = 1e kwartiel
Mdn. = Mediaan
Q3 = 3e kwartiel
SD = Standaard deviatie
VC = variatiecoëfficiënt
Pop. = Populatie

Spreiding totale kosten onderdak GOO per type Gemeente											
	2024						**2025**				
	Gem.	Gem.	Min.	Q1	Mdn.	Q3	Max.	SD	VC	Pop.	Unieke waarden
1. Onderdak GOO											
G4	n.a.	€ 1.637	€ 1.100	€ 1.628	€ 1.819	€ 1.819	€ 1.819	€ 269	16%	5.551	3
Groot	n.a.	€ 1.147	€ 160	€ 897	€ 1.064	€ 1.279	€ 2.118	€ 408	36%	12.257	16
Middelgroot	n.a.	€ 1.125	€ 317	€ 872	€ 1.091	€ 1.379	€ 1.951	€ 362	32%	10.418	29
Klein	n.a.	€ 1.088	€ 161	€ 667	€ 965	€ 1.310	€ 4.284	€ 675	62%	14.340	75
2. Overige verstrekkingen GOO											
G4	n.a.	€ 33	€ 12	€ 12	€ 35	€ 35	€ 55	€ 14	44%	5.551	3
Groot	n.a.	€ 32	€ 0	€ 5	€ 17	€ 40	€ 102	€ 35	109%	12.257	16
Middelgroot	n.a.	€ 36	€ 0	€ 6	€ 13	€ 45	€ 305	€ 60	166%	10.418	29
Klein	n.a.	€ 40	€ 0	€ 4	€ 20	€ 55	€ 227	€ 51	128%	14.340	75
3. Uitvoeringskosten GOO											
G4	n.a.	€ 96	€ 69	€ 88	€ 88	€ 133	€ 133	€ 23	24%	5.551	3
Groot	n.a.	€ 125	€ 19	€ 78	€ 102	€ 173	€ 413	€ 84	67%	12.257	12
Middelgroot	n.a.	€ 137	€ 24	€ 48	€ 112	€ 220	€ 498	€ 107	78%	10.418	26
Klein	n.a.	€ 173	€ 10	€ 67	€ 128	€ 226	€ 741	€ 153	88%	14.340	53
4. Particuliere opvang											
G4	n.a.	€ 22	€ 10	€ 12	€ 12	€ 12	€ 78	€ 25	110%	5.551	3
Groot	n.a.	€ 50	€ 1	€ 19	€ 22	€ 54	€ 417	€ 68	137%	12.257	16
Middelgroot	n.a.	€ 63	€ 0	€ 2	€ 21	€ 49	€ 885	€ 111	176%	10.418	29
Klein	n.a.	€ 77	€ 0	€ 20	€ 46	€ 100	€ 688	€ 89	115%	14.340	75

Q1 = 1e kwartiel
Mdn. = Mediaan
Q3 = 3e kwartiel
SD = Standaard deviatie
VC = variatiecoëfficiënt
Pop. = Populatie

Bijlage 9: Rekenregels

Ten aanzien van de rekenwijze hebben we in samenspraak met de begeleidingscommissie de volgende principes toegepast.

Onderzoek aan de hand van expertramingen
De cijfers in dit rapport volgen de principes van expertramingen:
De uitkomsten van de interviews en enquêtes zijn waar mogelijk als uitgangspunt genomen. In gevallen van beperkt onderbouwde data of extreme uitschieters is een correctie toegepast. Deze gevallen zijn in meer detail toegelicht onder het kopje 'overige gehanteerde rekenregels'. In sommige gevallen zijn gemeenten benaderd om extra toelichting te geven op ingevoerde antwoorden.

Gewogen gemiddelde als basis
Waar mogelijk volgt onze raming het gewogen gemiddelde van de enquête-uitkomsten; de gemiddelde kosten zijn berekend op basis van het aantal gerealiseerde bedden.

Wij houden er rekening mee dat gemeenten soms geen kosten maken. Niet alle voorzieningen zijn aanwezig bij iedere gemeente. In onze vraagstelling is hiermee rekening gehouden door gemeente per voorziening te laten aangeven of deze relevant is, en voor hoeveel bedden dit geldt. Zodoende is het mogelijk om per voorziening aan te geven wat de gemiddelde kosten zijn verdeeld over de bedden die de voorziening hebben én verdeeld over alle bedden.

Overige gehanteerde rekenregels
- Verrekening van kosten naar kosten per bed per maand:

In de meeste gevallen zijn de kosten per maand per bed uitgevraagd. Met enige regelmaat zijn de maandelijkse kosten voor alle bedden of de kosten per bed per dag opgegeven. In deze gevallen zijn de kosten naderhand gecorrigeerd door deze te delen door het aantal bedden of vermenigvuldigd met 30,5 (het gemiddeld aantal dagen van juni en juli). Wanneer deze methode om uitschieters te behandelen niet tot een representatieve waarde leidt, hebben wij deze waarde verwijderd. Deze afweging is gemaakt met het doel om de data zo betrouwbaar mogelijk te houden. Hierbij is het principe aangehouden dat wij, mits genoeg data, bij voorkeur minder data gebruiken dan meer data met onzekere waarden. Wanneer het verwijderen niet mogelijk was, bijvoorbeeld omdat het vaststaat dat een gemeente dergelijke kosten maakt, hebben wij de waarde vervangen voor de gemiddelde kosten van de juist-ingevoerde antwoorden.

- Spreiden van gebundelde kosten over componenten:

In de enquête is gevraagd om de gemaakte kosten te verdelen over de relevante componenten, eventueel door middel van een schatting. In het geval men deze onderverdeling niet heeft kunnen maken, zijn de kosten veelal gebundeld ingevoerd. In deze gevallen hebben we de kosten

naderhand verspreid over de relevante kostencomponenten. Hierbij is de gemiddelde verhouding tussen de relevante componenten uit alle bruikbare data als verdeelsleutel gebruikt.

▸ Gemeenten geven aan een voorziening te faciliteren maar geven geen kosten op, en spreiding is niet logisch:
Soms geven gemeenten aan dat ze een locatie-voorziening (zoals catering) aanbieden, maar geven ze hier geen kosten voor op. Als het duidelijk is dat deze kosten ook niet gebundeld zijn ingevoerd, omdat de gemeente dit tekstueel toelicht of omdat de kosten voor andere locatie-voorzieningen afzonderlijk zijn opgevoerd, gaan wij er óf vanuit dat de gemeente de kosten niet heeft opgevoerd, óf dat de gemeente incorrect heeft aangegeven een voorziening te faciliteren. Wij hanteren dan de volgende drie stappen.
Eerste methode: Indien de gemeenten ook bedden in andere locatietypen faciliteert, kijken wij of de voorziening waarvoor data incorrect is ingevuld, aanwezig is bij de andere accommodatietypen en nemen wij dit over. Vaak bieden gemeenten dezelfde voorzieningen aan bij alle accommodatietypen die zij hebben. Wel houden wij rekening met het type accommodatie. Als er bijvoorbeeld staat aangegeven dat er catering wordt aangeboden bij vakantiewoningen (en er staan geen kosten), dan gaan wij ervan uit dat dit een typefout is omdat er bij de correct ingevulde formulieren nooit catering plaatsvindt bij vakantiewoningen.
Tweede methode: Indien de eerste methode niet volstaat, benaderen wij gemeente om te vragen wat de situatie is en passen wij de data hierop aan.
Derde methode: Als de gemeente niet bereikt kan worden en de gemeente geen andere accommodatietypen heeft óf als hier geen eenduidig beeld uit naar voren komt, dan kijken wij of dit een voorziening betreft die de meeste locaties hebben. Voorbeeld: Omdat locatiebegeleiding bij 95% van de bedden aanwezig is, gaan wij er bij tegenstrijdige informatie wel van uit dat dit het geval is. Omdat Catering bij 20% van de locaties aanwezig is, gaan wij er bij tegenstrijdige informatie van uit dat er geen catering aanwezig is.
Wij erkennen dat een nadeel van deze finale maatregel is dat dit leidt tot regressie naar het gemiddelde. Echter, omdat wij in het overgrote deel van de gevallen data correctie konden toepassen met spreiding, of de hierboven genoemde eerste twee methoden, is de invloed van regressie naar het gemiddelde verwaarloosbaar klein.

▸ Verrekening van kosten per dag naar kosten per maand:
Bij de vragen in de enquête vragen wij naar de kosten per maand. Gemeenten vullen soms kosten per dag in. Om dit te corrigeren hebben wij de bedragen vermenigvuldigd met 30,5. Wij schatten in dat de gemeenten de enquête hebben ingevuld voor de maand juni (30 dagen) of juli (31 dagen).

▸ Totale kosten plus kostprijsverhogende btw:
Wij hebben de totale kosten plus kostprijsverhogende btw uitgevraagd. Gemeenten mogen 30% van de btw terugvragen uit het btw-compensatiefonds (niet kostprijsverhogende btw). 70% van de btw mogen zij niet terugvragen uit het btw-compensatiefonds en deze kosten dienen dus vergoed te worden uit het normbedrag. Vandaar dat wij in onze enquête gemeenten vragen om de netto kosten plus kostprijsverhogende btw op te voeren.

- Inflatie:

Onze ramingen zijn de gemiddelden zoals ze door gemeenten zijn ingevoerd op basis van realisatiecijfers van de meest recente maand waarvan zij de kosten inzichtelijk hebben. Wij schatten in dat dit voor de meeste gemeenten juni of juli van 2025 betrof. In onze kostenberekening hebben wij bedragen niet gecorrigeerd voor inflatie die gedurende het onderzoek plaatsvindt.

- Aantal opgevangen ontheemden in de POO:

Vijf gemeenten hebben opgegeven dat er binnen hun gemeente nul Oekraïners opgevangen zijn in de POO. Wij gaan ervan uit dat gemeenten nul ingevuld hebben omdat zij geen inzicht hebben in het aantal Oekraïners in de POO. Voor de gemeenten die wel een bedrag groter dan nul hebben ingevuld, is de verhouding tussen Oekraïners in de GOO en in de POO ongeveer 4:1. Wij hebben de nullen vervangen door het aantal ontheemden in de GOO te vermenigvuldigen met 25%.

- Kosten in de POO

Om de kosten voor “verstrekkingen & burgerzaken” en “projectorganisatie” in kaart te brengen hebben wij in de enquête gevraagd hoe hoog de kosten hiervoor zijn en welk percentage toe te wijzen is aan de POO. Indien de gemeente hier geen antwoord op hebben gegeven, hebben wij hier het gemiddelde van de overige gemeenten ingevuld, gecorrigeerd voor de grootte van de gemeente. Voor “verstrekkingen & burgerzaken is dit ongeveer 16% en voor projectorganisatie 5%. Wanneer een gemeente 0% heeft ingevuld, hebben wij dit zo gelaten